Liseberg

HÅLLBARHETSREDOVISNING 2023

INNEHÅLL

3 Hållbarhetsåret i korthet
4 Vd-ord
5 Hållbarhetschefens inledning
6 Det här är Liseberg
7 Våra intressenter
8 Vår värdekedja
10 Styrning och mål
11 Bidrag till den lokala samhällsutvecklingen
13 Säker och trygg miljö
16 Arbetsglädje, service och jämlikt bemötande
19 Resurs- och klimateffektivitet
24 Ansvarsfulla inköp
26 Ytterligare upplysningar

Välkommen till vår hållbarhetsredovisning

Hållbarhetsredovisningen beskriver Lisebergs hållbarhetsarbete utifrån ett brett perspektiv – miljömässigt, socialt och ekonomiskt. Redovisningen omfattar hela verksamheten och hur vi arbetat med våra mest väsentliga hållbarhetsfrågor under året.

Hållbarhetsredovisningen följer tidigare rubricering av väsentliga frågor. Från nästa år kommer andra rubriker till följd av den uppdaterade väsentlighetsbedömningen och anpassningen till EUs nya rapporteringslagstiftning.

Fler upplysningar om vår hållbarhetsredovisning finns på sidorna 26–28.

Var gärna med och bidra till att göra Liseberg mer hållbart

Du som läser och tar del av vår hållbarhetsredovisning har kanske idéer och synpunkter på vad vi skulle kunna förbättra, både när det gäller vårt hållbarhetsarbete och innehållet i vår redovisning. Hör gärna av dig till vår hållbarhetschef och berätta. Du når henne på ylva.linder@liseberg.se

Trevlig läsning!

Hållbarhetsåret i korthet

MEDARBETARUNDERSÖKNING

85 % av Lisebergs anställda håller med om påståendet ”Allt sammantaget skulle jag säga att det här är en mycket bra arbetsplats”. Kamratskap är ett av de områden som får högst betyg. 90 % håller med om påståendet ”Medarbetarna bryr sig om varandra”. Läs mer på sidorna 17–18.

100-ÅRSFIRANDE

Under året har Liseberg firat 100-årsjubiléet på många olika sätt – startskottet gick vid sommarpremiären i april med en nyskriven jubileumsbok, nya berg- och dalbanan Luna och invigningen av Liseberg Grand Curiosa Hotel. Lisebergsfesten för medarbetarna i augusti var en annan en viktig händelse. När Lisebergparken öppnade för julsäsongen i november, med vintermarknad och jubileumsutställning, släpptes nyheten att säsongen för första gången förlängs in i januari. Läs mer på sidan 16.

Liseberg 100 år av glädje tillsammans!

RESVANEUNDERSÖKNING

Nästan 70 % av Lisebergs anställda reste hållbart till och från arbetet enligt 2023 års resvaneundersökning. Med hållbart resande avses gång, cykel eller kollektivtrafik. Över 85 % är också positiva till att Liseberg som arbetsgivare engagerar sig i frågan om pendlingsresor. Läs mer på sidan 22.

HÅLLBARHETSAMBASSADÖRER

18 säsongsanställda medarbetare fullföljde Lisebergs nya program för hållbarhetsambassadörer. Programmet omfattade utbildning, fyra tematräffar och eget arbete. Programmet har varit positivt och 100 % svarade ”JA” på frågan ”Skulle du rekommendera hållbarhetsambassadörsprogrammet till en kollega?”. Läs mer på sidan 17.

HÅLLBARHETS-AMBASSADÖR

”Jag har lärt mig mycket om vad vi gör på Liseberg och blivit väldigt stolt. Känner mig mer engagerad i att fortsätta med hållbarhetsarbetet.”

– EN AV LISEBERGS HÅLLBARHETSAMBASSADÖRER

REVISIONER OCH CERTIFIERINGAR

För två år sedan blev Lisebergsparken, som första nöjespark i världen, certifierad enligt standarden ISO 20121. I juni 2023 blev även verksamheten vid Lisebergsbyn och Lisebergs Camping Askim Strand certifierad utan anmärkningar. Näst på tur är Liseberg Grand Curiosa Hotel.

Grönt, gott och hållbart! Skeppsmagasinet, Järnvägsrestaurangen och The Green Room har blivit KRAV-certifierade. Maten lagas efter säsong med så mycket ekologiska och kravmärkta livsmedel som möjligt. Uppföljning med extern revision sker årligen. På sikt ska alla restauranger nå denna certifiering. Läs mer på sidorna 10, 14 och 22.

TRE STEG I RÄTT RIKTNING

1. Under året har utbildning och insiktsövningar genomförts kring de fem tillgänglighetsperspektiven, vilket stärkt förståelsen för människor med olika funktionsnedsättningar. Läs mer på sidorna 16–17.
2. För att testa och utvärdera olika lösningar för flergångsalternativ för mat och dryck, i syfte att minska engångsartiklarna, har Park food gjort olika tester. Implementering för att uppfylla ny lagstiftning kommer ske under 2024. Läs mer på sidan 19.
3. Beslut om att köpa in fjärrvärme märkt Bra Miljöval har fattats under året och en intern energikampanj för att uppmuntra till energibesparingsåtgärder genomfördes under julsäsongen. Läs mer på sidan 20.

SP CERTIFIERAD ISO 20121 Ledningssystem för hållbarhet vid evenemang RI.SE

VD-ORDET

I förändring

Kort om Andreas Andersen

Ålder: 52 år

Gör: Vd för Liseberg

Bäst med Liseberg:
Mina kollegor

Vilken var vår viktigaste insats socialt under 2023:
Ett nytt och mer ambitiöst helhetsgrepp kring tillgänglighet i parken.

Vilken var vår viktigaste insats miljömässigt under 2023:
Bättre och bättre data kring Lisebergs klimatpåverkan.

Vad kunde vi gjort bättre:
Kulturresan är fortfarande den mest utmanande i Lisebergs hållbara omställning.

Största utmaningen inför 2024:
Att hålla fast vid våra hållbarhetsambitioner trots utmanande tider.

2023 var ett förändringens år. Både när det gäller yttre och inre faktorer som påverkar Lisebergs riktning. Men det var också ett år då Liseberg drabbades av den perfekta stormen.

När man ser på den externa, operativa miljön präglades 2023 av en av de regnigaste somrarna på ett sekel. Dessutom hade den post-pandemiska marknaden fortfarande inte stabiliserats i ett nytt normalläge, med föregående års uppdämda efterfrågan på väg att avta. Effekterna av inflation, högre räntor och en sämre ekonomi påverkade också antalet gäster och hur mycket de spenderade i parken. Slutligen påverkade en allvarlig olycka i en annan svensk nöjespark vår branschs renommé, en bransch som är starkt beroende av allmänhetens förtroende.

Samtidigt befinner sig Liseberg mitt i en genomgripande intern förändring. Färdigställandet och öppnandet av vår största expansion någonsin – Liseberg Grand Curiosa Hotel (2023) och Liseberg Oceana Vattenvärld (se upplysning om väsentlig händelse på sidan 26) – kommer markera det slutliga skiftet från ett regionalt event till en flerdagarsdestination, och från säsongs- till helårsdrift. Denna förändring är komplex – finansiellt, organisatoriskt och operativt – inte minst med tanke på den utmanande, och ganska instabila, operativa miljön.

Men samtidigt som Liseberg befinner sig i en omställning på mikronivå sker en mycket större och mer grundläggande förändring på makronivå: Alla företag, i alla branscher, måste ompröva affärsmodeller och värdeskapande för att nå hållbar utveckling. Detta gäller även nöjesparksbranschen.

Historiskt sett har de flesta bolag i vår bransch varit fokuserade på aktieägarvärde. Företagens resultat har varit det enda som har betytt något – och företagen har privatiserat vinsterna, samtidigt som de har externaliserat negativa konsekvenser av verksamheten.

Idag har de flesta välskötta företag i vår bransch skiftat fokus mot delat värde. Affärerna kommer fortfarande först, men negativa effekter motiveras av att göra gott någon annanstans – till exempel genom klimatväxling eller välgörenhetsprogram.

Men i framtiden kommer företag att behöva anpassa affärsmodeller för att skapa systemvärde. Här används företag som aktiva verktyg för att påskynda en hållbar miljömässig, social och ekonomisk omställning. Att skapa värde för alla intressenter.

Lisebergs affärsmodell är komplex och inriktad på att skapa värde på flera nivåer. Detta inkluderar både kortsiktiga och långsiktiga finansiella perspektiv, samt att skapa värde för samhället och nästa generation. Att balansera dessa olika perspektiv är en utmaning, särskilt i tider av förändring. Men det är en utmaning som Liseberg tar på allvar.

Andreas Andersen
vd, Liseberg

Hållbarhet är glädje, precis som Liseberg – framtidsglädje

Det finns flera händelser under året, och rapporter om läget i världen, som innebär utmaningar och som tynger. Trots allt detta vill Liseberg fokusera på glädje – framtidsglädje. Det finns många goda initiativ som förflyttar oss i rätt riktning och vi är många som driver på den hållbara omställningen genom insatser i stort och smått.

För oss är hållbarhetsarbete framtidsglädje. Liseberg strävar efter att inspirera, intressera, imponera och invitera så att fler agerar mer hållbart! Det är så vi vill skapa ringar på vattnet. Arbetet handlar förstås också mycket om att säkerställa ansvarstagande och att navigera komplexa utmaningar.

Under året har vi förstärkt hållbarhetsteamet med en till miljöspecialist, förbättrat våra klimatberäkningar och påbörjat klimatanpassningsarbetet. Vi har förberett oss för att kunna erbjuda flergångsalternativ på våra enheter som serverar mat och dryck. Vi har även genomfört ett helt nytt program för hållbarhetsambassadörer som stärkt kompetensen och engagemanget i hållbarhetsarbetet. Ambassadörerna har genom programmet bidragit till faktiska förbättringar när det gäller källsortering, energibesparingar och minskad användning av engångsartiklar.

Visste du att all el som Liseberg köper in till verksamheten är producerad från vindkraft och att fjärrvärmen vi använder är märkt Bra Miljöval? Nya hotellet har BREEAM-certifierats och tre restauranger i parken är KRAV-certifierade med ambitionen att certifiera ännu fler. För att så många som möjligt ska kunna ta del av Lisebergs upplevelser arbetar vi löpande med att förbättra tillgängligheten för gäster med särskilda behov. Vi delar också ut flera tusen Allt-i-Ett paket till barn och familjer som utan vårt bidrag inte skulle kunna besöka parken. Detta sker tack vare goda samarbeten med olika lokala organisationer.

För att vi ska nå våra mål och bidra i hållbar riktning behöver vi involvera våra intressenter. Det handlar bland annat om att gästerna ska välja att resa hållbart, att de ska välja flergångsalternativ och beställa vegetariskt framför andra rätter. Chefer och medarbetare behöver också förstå sin del i den hållbara förflyttningen och fatta kloka beslut som tar hänsyn till samtliga hållbarhetsdimensioner.

Det vi gör lokalt i och för Göteborg är viktigt men minst lika angeläget är vårt arbete genom den internationella branschorganisationens hållbarhetskommitté som leds av Lisebergs vd. Under året har en övergripande hållbarhetsstrategi för branschen beslutats och med den kommer vi tillsammans ta flera konkreta steg i rätt riktning. Detta är också i linje med Lisebergs egen strategi som säger att Liseberg ska leda den hållbara utvecklingen av nöjesparksbranschen.

Trots de stora utmaningar vi står inför kommer Liseberg med orubbligt engagemang fortsatta sin hållbarhetsresa med fokus på att skapa framtidsglädje och hållbar utveckling.

Ylva Linder
Hållbarhetschef, Liseberg

Det här är Liseberg

Liseberg finns för att människor ska kunna uppleva glädje tillsammans. Så står det i Lisebergs mission. Det är denna vilja att sprida glädje till våra gäster som styr våra beslut och sättet vi organiserar och driver verksamheten på.

Liseberg har varit Göteborgs hjärta och stolthet sedan parken öppnade 1923 i samband med firandet av stadens 300-års jubileum. I hundra år har människor träffats, umgåtts och roats på Liseberg och så vill vi att det ska vara i minst hundra år till. Vi säger att vi inte driver Liseberg för att tjäna pengar, utan att vi tjänar pengar för att kunna driva Liseberg. Lisebergs affärsidé är att erbjuda göteborgare och tillresande gäster nöjesupplevelser av högsta klass, året runt. Vår vision är att vara den mest älskade nöjesupplevelsen.

Liseberg är idag en av Nordens ledande turistattraktioner och verkar på den nordeuropeiska marknaden. Lisebergsparken, som är belägen centralt i Göteborg, har ett 40-tal åk- och upplevelseattraktioner, spel och lyckohjul, butiker, scener och ett stort antal restauranger och serveringar i en grönskande parkmiljö. Lisebergsparken har tre säsonger: sommarsäsongen från mitten av april till september, halloweensäsongen under helgerna i oktober samt höstlovsveckan i november, och julsäsongen som inleds i mitten av november och avslutas efter första veckan i januari. Lisebergsparken tilldelades under hösten 2023 utmärkelsen för Europas bästa nöjespark av Park World Excellence Awards.

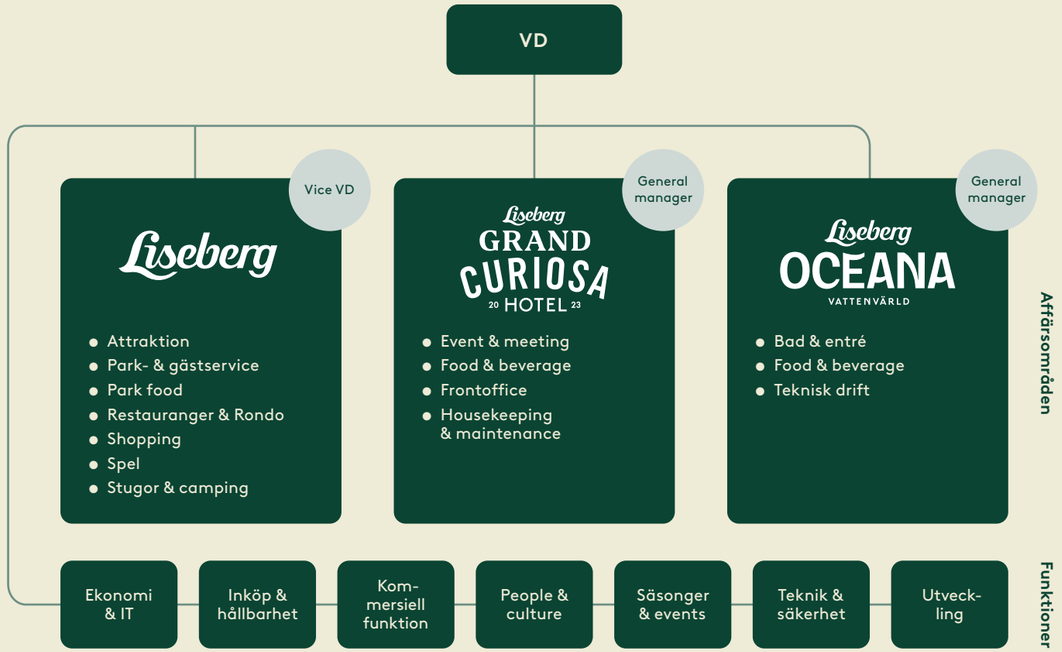
Liseberg driver också ett tematiserat upplevelsehotell; Liseberg Grand Curiosa Hotel som invigdes under 2023, två campinganläggningar; Lisebergsbyn och Lisebergs Camping Askim Strand samt showkrogen Rondo och Lisebergsteatern. Liseberg erbjuder konferenser och företagsevenemang hela året. I anslutning till Lisebergsparken och Liseberg Grand Curiosa Hotel byggs Liseberg Oceana Vattenvärld (se upplysning om väsentlig händelse på sidan 26).

VÅR ORGANISATION

Verksamheten är organiserad i tre affärsområden – Lisebergsparken, Liseberg Grand Curiosa Hotel och Liseberg Oceana Vattenvärld. Samtliga affärsområden stöds av sju funktioner. Lisebergs ledning utgörs av en företagsledning (vd, affärsområdeschefer samt funktionschefer) samt en bredare Lisebergsledning som omfattar alla centrala chefer i verksamheten inklusive hållbarhetschef. På årets sista dag hade Liseberg pågående anställningsavtal med 524 tillsvidareanställda, en ökning med 151 personer jämfört med förra året.

VÅRA VÄRDERINGAR

Liseberg är en serviceverksamhet där värdeorden Glädje, Kreativitet, Kvalitet, Omtanke och Säkerhet är utgångspunkten i vad som ska forma verksamhetens kultur. Vi tror också att det finns ett tydligt samband mellan nöjda medarbetare, lojala gäster och ekonomisk tillväxt. Därför fokuserar vi på en positiv och lösningsorienterad intern kultur som vägen till gästnöjdhet och Lisebergs överlevnad på längre sikt.

Liseberg i siffror
För ytterligare upplysningar se Lisebergs årsredovisning*.

	2023	2022	2021[1]	2020[1]	2019
Antal anställda[2]	1 265	1 008	776	442	1 112
Nettoomsättning (tkr)	1 432 626	1 381 362	878 965	42 516	1 256 541
Balansomslutning[3] (tkr)	4 321 018	3 520 938	2 973 153	2 467 773	2 123 717
Rörelseresultat e. finansiella poster[3] (tkr)	-63 597	221 090	483 422	-555 371	197 741
Antal gäster park, helår (miljontal)	2,2	2,3	1,4	0	2,8
Antal gäster totalt[3], helår (miljontal)	2,7	2,7	1,7	0,1	3,3

[1] Konsekvenser av pandemin kan innebära att vissa uppgifter är avvikande eller saknas helt.
[2] Årsanställda dvs. totala antalet arbetade timmar oavsett tjänstetillhörighet dividerat med årstidsmåttet 1 600 timmar.
[3] Omfattar parkgäster, besökare till Lisebergsteatern, Rondo och övriga event i parken samt boendegäster.

** liseberg.se/om-liseberg/var-verksamhet/arsredovisningar/*

Våra intressenter

Liseberg påverkar och påverkas av en rad olika intressenter. Genom dialog med intressenterna blir vi bättre på att förstå vilka frågor som är viktiga, hur vi ska prioritera och vad vi behöver utveckla.

Under året har Liseberg, med utgångspunkt från befintlig intressentkartläggning, sett över och uppdaterat de mest prioriterade intressenterna med hänsyn till hållbarhet. Detta gjordes i samband med den uppdaterade väsentlighetsbedömningen, läs mer på sidorna 26–27. Ingen av de tidigare prioriterade intressenterna har tagits bort men översikten har kompletterats, med ytterligare grupper och perspektiv.

Liseberg samverkar och kommunicerar löpande, på varierande sätt och genom olika kanaler. I olika dialoger fångar vi upp intressenternas synpunkter på verksamheten och vårt hållbarhetsarbete. Intressenternas perspektiv och förväntningar är centrala för hur verksamheten bedrivs och utvecklas. På så sätt skapar vi värde för våra intressenter och de skapar värden för oss. Det fortsatta arbetet består i att se över kommunikationskanaler och eventuellt behov av kompletterande dialoger.

EXEMPEL FRÅN VERKSAMHETEN

Lisebergs internationella engagemang

Lisebergs vd leder den globala hållbarhetskommittén inom branschorganisationen IAAPA (International Association of Amusement Parks and Attractions). Kommittén arbetar bland annat för att stötta medlemmarna när det gäller kompetensutveckling, strategier och initiativ inom hållbarhet. Under hösten har bland annat en ESG-strategi utarbetats och godkänts av IAAPAs styrelse. ESG står för Environmental (miljö), Social (socialt) och Governance (styrning).

Jämförelser mellan olika branschaktörer visar att det finns flera föregångare inom hållbarhet, däribland Liseberg. IAAPAs ambition är att som organisation föregå med gott exempel och i ett nästa steg aktivera medlemmar och övriga i branschen.

Det finns idag flera hållbarhetsinitiativ globalt i branschen men de flesta utan kvantifierade mål, prioriteringar utifrån påverkan eller övergripande strategi. De viktigaste områdena för IAAPA, identifierade genom en väsentlighetsbedömning, handlar om utsläpp, avfall, engagemang, utbildning, transparens och etik. Tydliga måldefinitioner och initiativ föreslås i strategin med utgångspunkt från dessa områden. Värt att notera är att Lisebergs hållbarhetsarbete redan omfamnar dessa identifierade viktiga branschfrågor.

Strategin, som är den första i sitt slag, omfattar samtliga ESG-/hållbarhetsperspektiv och kommer påverka branschen framåt.

Illustrationen beskriver Lisebergs viktigaste intressenter, formerna för dialog med dessa samt vilka frågor som är väsentliga i dialogen och relationen med respektive intressentgrupp.

Vår värdekedja

Lisebergs värdekedja handlar om verksamhetens uppdrag, hur det omhändertas och på vilket sätt det sedan skapar värde för intressenterna. Uppdraget förverkligas genom den unika helhetsupplevelse som verksamheten erbjuder bestående av åkturer, underhållning, mat och dryck, shopping, spel och boende i en tematiserad miljö, som skiftar under årets säsonger.

OMVÄRLD

Omvärlden utgör en dynamisk och komplex arena som påverkar Liseberg på olika sätt och i alla steg av värdekedjan. Förändringar i samhälle, politik, lagstiftning, teknologi, och ekonomi skapar utmaningar och möjligheter. Verksamheten behöver förhålla sig till allt detta, vara flexibel och anpassningsbar för att på så sätt vara bättre rustad för framgång och långsiktig hållbarhet.

LISEBERGS UPPDRAG

Lisebergs uppdrag, som är utgångspunkten för verksamhetens värdekedja, framgår av bolagets ägardirektiv:

- Liseberg ska vara en av de ledande nöjesparkerna i Europa samt den självklara mötesplatsen i Göteborg och året runt erbjuda göteborgare och tillresande gäster nöjesupplevelser av hög klass.
- Liseberg ska med sin verksamhet bidra till att stärka Göteborg som destination.
- Liseberg ska vara en verksamhet i ständig förnyelse och samtidigt värna sitt ursprung och sin historia.

Uppdraget påverkar hur organisationen skapar, levererar och kommunicerar värde till intressenterna.

RESURSER OCH TILLGÅNGAR

Tillgängliga resurser och tillgångar såsom arbetskraft, byggmaterial och livsmedel spelar också en avgörande roll i värdekedjan och påverkar direkt Lisebergs förmåga att generera värde.

STRATEGI FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

Hållbarhet för Liseberg handlar om att agera ansvarsfullt och långsiktigt – miljömässigt, socialt och ekonomiskt. Genom att integrera hållbarhet i styrmodell, arbetssätt och beslut vill organisationen skapa ett positivt avtryck och samtidigt minska negativ påverkan. Detta görs bland annat genom verksamhetens hållbarhetsarbete som drivs utifrån en strategi med ambitionen att leda den hållbara utvecklingen av nöjesparksbranschen. Läs mer om styrning och mål på sidan 10.

VIKTIGA HÅLLBARHETSFRÅGOR

Lisebergs första samlade väsentlighetsbedömning genomfördes 2017 då verksamhetens viktigaste hållbarhetsfrågor identifierades utifrån vad intressenterna tycker är viktigt, vilken faktisk påverkan verksamheten har på människor och miljö samt vilka möjligheter och risker detta innebär. Arbetet resulterade i fem övergripande områden som legat till grund för Lisebergs hållbarhetsarbete sedan dess. Styrning, insatser och utfall finns att läsa om på sidorna 11–25.

- Bidrag till den lokala samhällsutvecklingen
- Säker och trygg miljö
- Arbetsglädje, service och jämlikt bemötande
- Resurs- och klimateffektivitet
- Ansvarsfulla inköp

PRIORITERINGAR FRAMÅT

Med utgångspunkt i Lisebergs uppdaterade väsentliga hållbarhetsfrågor och befintligt arbete med styrning och mål, har ett antal prioriteringar beslutats inför 2024. Det är inom dessa områden organisationen ska göra insatser och förbättringar för hållbar utveckling. Läs mer på sidorna 10 och 27.

LISEBERGS ERBJUDANDE

Liseberg levererar en unik helhetsupplevelse bestående av åkturer, underhållning, mat och dryck, shopping, spel och boende i en tematiserad miljö, som skiftar under årets säsonger. I centrum för upplevelsen står det mänskliga mötet.

HÅLLBARA VÄRDEN

Liseberg skapar genom kedjan flera olika värden för gäster, medarbetare och andra intressenter i omvärlden. Intressenterna skapar också värden för Liseberg, genom sina respektive roller och genom att ställa krav och tycka till om verksamheten och på så sätt bidra till Lisebergs utveckling, läs gärna mer på sidorna 7 och 9.

Värden intressenterna skapar för Liseberg

GÄSTER
- Feedback och idéer för att utveckla verksamheten
- Ekonomiska värden

MEDARBETARE
- Feedback och idéer för att utveckla verksamheten
- Arbetskraft och kompetens

LEVERANTÖRER OCH SAMARBETSPARTNERS
- Varor och tjänster
- Kompetens

BRANSCHKOLLEGOR OCH KONKURRENTER
- Sparringpartners
- Goda exempel
- Inspiration och nya idéer

ÄGARE/STADEN
- Stabilitet och långsiktighet

MYNDIGHETER
- Tillstånd och villkor

LOKALSAMHÄLLE
- Feedback och idéer för att utveckla verksamheten

Värden Liseberg skapar för intressenterna

GÄSTER
- Trygg och inkluderade gästmiljö
- Hållbara upplevelser
- Glädje, möten och minnen för livet

MEDARBETARE
- Attraktiv och inkluderande arbetsplats
- Arbetstillfällen och yrkeserfarenhet
- Kamratskap och lärdomar genom möten och relationer

LEVERANTÖRER OCH SAMARBETSPARTNERS
- Affärsmöjligheter
- Ett positivt skyltfönster

BRANSCHKOLLEGOR OCH KONKURRENTER
- Sparringpartner
- Goda exempel
- Inspiration och nya idéer

ÄGARE/STADEN
- Besöksanledning
- Starkare varumärke

MYNDIGHETER
- Ansvarstagande verksamhetsutövare

LOKALSAMHÄLLE
- En attraktivare stad
- Arbetstillfällen

GLOBALA MÅLEN

Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling* är centrala för Lisebergs hållbarhetsarbete och hjälper oss att förstå verksamheten ur ett bredare perspektiv. Lisebergs ansvar och möjlighet att bidra fördelar sig över hela värdekedjan och involverar alla viktiga intressentgrupper. Flertalet globala delmål, med relevans för verksamheten, finns tydligt omhändertagna i Lisebergs nuvarande strategier, väsentliga frågor, styrning och hållbarhetsinsatser.

Lisebergs viktigaste positiva bidrag kopplar till mål 8, 10 och 11 och handlar om hållbar turism och hållbara trygga upplevelser, rollen som ungdomsarbetsgivare samt arbetet med jämlikhet och mångfald. Lisebergs viktigaste områden för ansvarstagande och minskad negativ påverkan handlar om hälsa och säkerhet, arbetsvillkor, resursanvändning och klimatpåverkan, främst med koppling till mål 8, 12 och 13.

Omvärldstrender och den samhällsomställning som nu krävs innebär både risker och möjligheter för Liseberg, med potential att utveckla arbete och styrning inom flera områden. Hit hör klimatanpassning, resurseffektivitet och cirkularitet, digital innovation samt förtydligande av rollen som lokal samhällsaktör och hållbar branschförebild.

** globalamalen.se*

Styrning och mål

Hållbarhet är en del av Lisebergs strategiska ramverk. Genom att integrera hållbarhet i styrmodell och beslutsprocesser vill vi skapa positiv förändring och bidra till hållbar utveckling.

LISEBERGS STYRMODELL

Liseberg styrs av ett långsiktigt ägardirektiv som är utgångspunkten för bolagets styrmodell, läs gärna mer på sidan 50.

> **Mission:** Liseberg finns för att människor ska kunna uppleva glädje tillsammans
>
> **Vision:** Lisebergs ska vara den mest älskade nöjesupplevelsen
>
> **Affärsidé:** Liseberg erbjuder Göteborgare och tillresande gäster nöjesupplevelser av högsta klass – året runt

Det övergripande målet är långsiktig ekonomisk hållbarhet och centralt finns sex strategier som är ramverk för en rad initiativ, som alla representerar en identifierad nödvändig förflyttning.

- Destinationsutveckling
- Digital omställning
- Framtidens arbetsplats
- Hållbar utveckling
- Innovation och investeringar
- Varumärkesutveckling

STRATEGI FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

Lisebergs strategi för hållbar utveckling handlar om att vi ska erbjuda hållbara upplevelser i ett brett perspektiv – miljömässigt, socialt och ekonomiskt. Genom att bygga en ansvarstagande hållbarhetskultur som grundas i stolthet och engagemang bland våra chefer och medarbetare ska vi skapa en hållbar omställning för hela verksamheten och inspirera branschkollegor världen över att göra samma resa, samtidigt som vi stärker Lisebergs varumärke som en av de mest hållbara destinationerna i Sverige.

HÅLLBARHETSORGANISATION

Det finns en styrgrupp, med bred representation från verksamheten och med tydligt beslutsmandat, som tillsammans med företagsledningen har ansvar för implementeringen av strategin.

Styrgruppen leds av Lisebergs hållbarhetschef som också leder område Hållbarhet med övergripande ansvar för styrning och samordning av hållbarhetsarbetet. Teamet består utöver hållbarhetschef av en tillgänglighetsspecialist och två miljöspecialister.

Hållbarhetsarbete ingår i respektive chefs- och medarbetares arbetsuppgifter utifrån roll och ansvarsområde.

INSATSER OCH SPRINTS 2023

Inför 2023 identifierade Lisebergsledningen åtta fokusområden, varav ett var att Liseberg skulle fortsätta sin hållbarhetsresa. Till följd av detta fastställdes bland annat följande aktiviteter och åtgärder (sprints):

- Beräkna och minska klimatpåverkan
- Minska mängden av engångsartiklar
- Stärka energiförsörjning och -effektivisering
- Förbättra tillgängligheten för gäst
- Stärka Lisebergs arbetsgivarvarumärke, med fokus på insatser inom medarbetarengagemang, social hållbarhet och långsiktig kompetensförsörjning
- Stärka stoltheten och engagemanget för hållbarhetsarbetet

Exempel på insatser under året, för att bidra till långsiktig kompetensförsörjning, är Lisebergs traineeprogram för kockar samt arbetet med att tydliggöra Lisebergs arbetsgivarlöfte som är grunden för ett starkt arbetsgivarvarumärke. Vi har också firat mycket och blivit bättre på att involvera medarbetarna i frågor som rör dem. Ett exempel är den referensgrupp som varit delaktig i översynen av omklädningsrum där de kunnat lyfta önskemål och behov som sedan omhändertagits. Detta kan vara en av förklaringarna till det rekordhöga resultatet för Trust Index kopplat till medarbetarengagemang i årets medarbetarundersökning.

Fler initiativ och exempel från verksamheten har genomförts och finns redovisade på sidorna 11–25. Den övergripande bedömningen är att Liseberg har tagit steg i rätt riktning och att flera förbättringar har uppnåtts.

MÅLTAL – UTFALL 2023

Utöver årliga sprints finns mer långsiktiga måltal, eller primära nyckeltal som de också kallas, som följs över tid. Måltal följs upp inom fem områden, dessa är: Ekonomi, Gäster, Medarbetare, Miljö & Klimat samt Varumärke. Alla måltal kommuniceras inte externt, men utvecklingen för dessa områden går delvis att utläsa av olika upplysningar i denna hållbarhetsredovisning. Årets utfall för måltalen inom Miljö & Klimat framgår av tabellen nedan, men läs gärna mer om miljö- och klimatarbetet på sidorna 19–23.

INSATSER OCH SPRINTS 2024

I samband med budget- och verksamhetsplaneringen beslutade Lisebergsledningen att under nästa år stärka hållbarhetsintegrationen i Lisebergs strategi, styrmodell och drift. Detta ska göras genom att kalibrera styrmodellen, utöka ISO-certifieringen med Liseberg Grand Curiosa Hotel, förbereda inför och implementera ny lagstiftning, fortsätta med programmet för hållbarhetsambassadörer och andra insatser för att stärka hållbarhetskulturen samt identifiera i vilken grad hållbarhet ska integreras i varumärket och börja implementera.

Utöver detta beslutades att organisationen ska prioritera sprints inom följande områden:

Trygg, säker & inkluderande miljö – insatser som bidrar till ökad trygghet, säkerhet, tillgänglighet och mångfald för både gäst och medarbetare.

Klimat & energi – åtgärder som bidrar till minskat klimatavtryck och minskad energianvändning.

Cirkularitet – initiativ som bidrar till cirkulära lösningar där avfall inte uppstår.

HÅLLBARHETSCERTIFIERINGAR

Liseberg har flera certifieringar inom ramen för hållbarhetsarbetet. Dessa framgår av tabellen nedan. Certifieringen enligt ISO 20121 handlar om hur väl Liseberg leder, styr och förbättrar verksamheten på ett hållbart sätt. Själva certifikatet är ett bevis för att hållbarhetsarbetet uppfyller ISO-kraven och att en oberoende tredje part bedömt att vi har relevanta arbetssätt på plats. Fördelarna är flera, bland annat ökat fokus och prioritet av hållbarhetsfrågorna internt, regelbunden uppföljning och identifiering av förbättringsområden samt ökad trovärdighet gentemot våra olika intressenter.

	MÅLTAL MILJÖ & KLIMAT				UTFALL			
	KLIMAT-PÅVERKAN	ENERGI-ANVÄNDNING	MATAVFALL	MATERIAL-ÅTERVINNING	KLIMAT-PÅVERKAN	ENERGI-ANVÄNDNING	MATAVFALL	MATERIAL-ÅTERVINNING
Lisebergsparken	≤ 7,3 kg CO_2e per parkbesök	8 kWh/gäst	5 % minskning	5 % ökning	4,8 kg CO_2e	9,6 kWh/gäst	17 % minskning	0,2 % ökning
Liseberg Grand Curiosa Hotel	≤ 6,8 kg CO_2e per hotellgäst	63 kWh/m²	–	–	2,1 kg CO_2e	119 kWh/m²	–	–
Stugor & camping	≤ 4 kg CO_2e per boendegäst	23 kWh/bokning	–	–	0,2 kg CO_2e	24 kWh/bokning	–	–

LISEBERGS HÅLLBARHETS-CERTIFIERINGAR	OMFATTNING	VAD KRÄVS
BREEAM-SE, nivå: EXCELLENT*	Liseberg Grand Curiosa Hotel NY!	Byggnaden uppfyller näst högsta nivån i totala poäng där bl.a. projektledning, byggnadsmaterial, energianvändning, vattenhushållning och avfallshantering bedömts.
GPTW – Great Place to Work	Liseberg	Organisationen uppfattas av anställda som en bra arbetsplats och uppnår en nivå på minst 70 (på en skala upp till 100).
ISO 20121	Lisebergsparken, Lisebergsbyn NY!, Lisebergs Camping Askim Strand NY!	Organisationen uppfyller kraven i denna internationella standard om ledningssystem för hållbarhet vid evenemang.
KRAV, nivå: BRONS, GRUND	Järnvägsrestaurangen (Brons), Skeppsmagasinet NY!, The Green Room NY!	Restaurangerna använder minst 30 % (Brons) eller minst 20 % (Grund) KRAV-märkta, ekologiska ekologiska och/eller MSC-certifierade livsmedelsråvaror.
TRIPADVISOR MILJÖLEDARE, nivå: PLATINA	Lisebergsbyn	Anläggningen uppfyller högsta nivån i totala poäng där bl.a. energianvändning, vattenhushållning, inköp och avfallshantering bedömts.

** Certifikat väntas första kvartalet 2024.*

Bidrag till den lokala samhällsutvecklingen

Liseberg vill bidra till att göra Göteborg till en bättre plats bland annat genom att erbjuda glädjefyllda upplevelser, arbetstillfällen och stödinsatser. Liseberg är också stadens och destinationens viktigaste besöksanledning för turister och tillresande vilket gynnar många andra aktörer i regionen.

JUBILEUMSPROJEKTET – FÖR 100 ÅR TILL

Lisebergs långsiktigt strategiska satsning på ett nytt tematiserat upplevelsehotell och en vattenvärld innebär att Liseberg stärks ytterligare som destination, med bredare och mer attraktivt utbud, vilket dessutom ska ge gästerna en anledning att förlänga sin vistelse.

Byggnationen av Liseberg Grand Curiosa Hotel har färdigställts och slutbesiktningen genomfördes med ett femtiotal anmärkningar som åtgärdats skyndsamt. Projektet får anses framgångsrikt då både budget och tidplan har innehållits. Hotellet, som är BREEAM* certifierat på nivån Excellent, öppnade i april 2023 och har lockat både göteborgare och långväga gäster. Beläggningen har legat inom den prognos som var lagd, cirka 50–60 procent så att organisationen skulle få möjlighet att trimma in bemanning och arbetssätt, för att sedan successivt utökas. Hotellet har redan vunnit Wilhelmina Skoghpriset i kategorin ”Bästa hotell för stora och små”.

Byggnationen av Liseberg Oceana Vattenvärld har fortsatt som planerat under året (se upplysning om väsentlig händelse på sidan 26). Vattenvärlden kommer likt hotellet att få en helt unik tematisering. Den viktigaste milstolpen under året har varit att färdigställa all byggnation och förbereda inför provningsfasen. De utmaningar som varit aktuella är främst tätt hus och färdigställande av alla ytskikt, konstbetongarbeten och elarbeten. Inga allvarliga miljöincidenter har inträffat.

Liseberg Oceana Vattenvärld kommer uppfylla kraven för Miljöbyggnad** nivå Silver (se upplysning om väsentlig händelse på sidan 26). Miljöbyggnad valdes som en del av projektets hållbarhetsprogram med syfte att göra miljömedvetna val under hela projektet främst avseende energi, innemiljö och material. Under hela projekterings- och byggfasen har det arbetats med en förklassningsrapport som säkrar upp att samtliga delar, 15 indikatorer, uppfyller kraven.

Utöver Jubileumsprojektet utvecklar Liseberg även utbudet i Lisebergsparken med nya attraktioner och andra upplevelser. Årets nyhet Luna, som invigdes lagom till Lisebergs 100-årsjubileum, är en så kallad bumerangberg- och dalbana – först åker man framåt och sedan bakåt under samma resa. Med sina dryga 64 meter över havet är Luna högst och snabbast av sin typ i världen.

Under jubileumssommaren arrangerades flera event och ett gediget scenprogram med allt ifrån kaninteater till massor av musik. Bland annat ett trettiotal konserter på stora och lilla scenen, allsång med Lotta Engberg och därtill 20-talet danskvällar till några av Sveriges mest namnkunniga dans- och salsaband. Fyra temahelger för olika målgrupper genomfördes också. Humor, skaldjur, hårdrock och historiska vandringar var några av inslagen.

** sgbc.se/certifiering/breeam-se/*
*** sgbc.se/certifiering/miljobyggnad/*

LISEBERGS BIDRAG TILL GÖTEBORG

Lisebergs turistekonomiska betydelse är ett intressant mått på det mervärde gästerna ger upphov till på destinationen i samband med att de besöker Lisebergsparken. Lisebergs turistekonomiska betydelse är cirka 3,5 miljarder kronor, och nästan 25 procent av alla gästnätter i Göteborg är Lisebergsgäster, baserat på tidigare studier. I och med jubileumsprojektet väntas ytterligare cirka 500 miljoner kronor i turistekonomiska effekter för Göteborg. Liseberg hade för avsikt att göra en ny utredning, i syfte att analysera och fastställa Lisebergs betydelse för Göteborg, men detta har behövt flyttas fram i tiden.

Liseberg bidrar även med arbetstillfällen både genom fasta tjänster och genom säsongsarbete under Lisebergsparkens tre säsonger. Under året har 2 468 personer erbjudits schemalagd säsongsanställning.

Ytterligare beskrivning av de värden Liseberg skapar och vår värdekedja finns på sidorna 8–9.

SOCIALA STÖDINSATSER

Liseberg samarbetar med flera olika organisationer när det gäller sociala stödinsatser. Det huvudsakliga syftet är att erbjuda parkbesök till personer som utan Lisebergs bidrag inte kan ta del av parkens olika upplevelser. Främst handlar det om barn, familjer och andra med ekonomiskt, hälsomässigt eller socialt svåra omständigheter. Stödinsatser kan också vara event i parken såsom en dag för Göteborgs anpassade skolor och Drottning Silvias barnsjukhus. Det kan också vara rabatter, andra gåvor eller insamlingar. Alla insatser regleras i avtal.

Utöver Socialförvaltningarna inom Göteborgs Stad samarbetar vi också med andra organisationer såsom Human Bridge, Insamlingsstiftelsen för Drottning Silvias barnsjukhus, Räddningsmissionen, Vägassistans och Östhjälpen.

Under 2023 skänktes 16 710 Allt-i-Ett (entré och åkpass) och utöver detta 7 001 entréer, 4 196 åkpass och 115 Lisebergspass. Flest har delats ut genom Göteborgs Stads olika verksamheter. Insamlad pant gav en insättning till Insamlingsstiftelsen på hela 269 884 kronor vilket är en ökning jämfört med förra året.

De sociala stödinsatser som Liseberg erbjuder har en rad positiva effekter. För de som tar del av stödinsatserna innebär det en möjlighet att uppleva glädje och gemenskap, som annars inte hade varit möjligt. Det bidrar också till att minska känslor av utanförskap och isolering. För organisationerna som samarbetar med Liseberg innebär detta också en möjlighet att nå ut till en större publik och öka medvetenheten om deras arbete. Slutligen kan det förhoppningsvis också bidra till att öka medvetenheten om sociala frågor och behoven som finns i samhället.

EKONOMISKT RESULTAT OCH LÖNSAMHET

Lisebergsparken har under sina tre säsonger tagit emot 2,3 miljoner gäster inklusive besökare till Lisebergsteatern, Rondo och övriga event i parken. Det är en minskning med 0,2 miljoner gäster jämfört med 2022. Orsaken till ett färre antal gäster är en kombination av det ovanligt dåliga vädret i sommar samt den allmänna ekonomiska osäkerheten. Den tragiska olyckan på Gröna Lund i juni kan också ha förstärkt denna effekt. De gäster som besöker parken väljer dessutom att spendera mindre pengar under sitt besök och sammantaget ger det en intäktsminskning i parken jämfört med föregående år på cirka 10 procent.

Liseberg Grand Curiosa Hotel har sedan öppningen i slutet av april tagit emot 208 626 logigäster, vilket motsvarar en beläggning under året på i genomsnitt 54 procent. RevPAR (Revenue per available room) uppgår till 1 047 kronor och tillsammans med restaurang- och övrig försäljning uppgår omsättningen till 201,2 miljoner kronor. Generellt erhåller hotellet höga till mycket höga omdömen från besökande gäster.

Gästverksamheten Stugor & camping, som består av två anläggningar Lisebergsbyn och Lisebergs Camping Askim Strand, gör ett bra år trots att vädret under högsäsongen var ogynnsamt. Beläggningen har under året i genomsnitt varit 59 procent (61 procent under 2022) och med en prisnivå som i genomsnitt varit 9 procent högre än föregående år uppgår omsättningen totalt till 44,5 miljoner kronor (att jämföra med 45,7 miljoner kronor under 2022).

Årets nettoomsättning i koncernen uppgick till 1 433 miljoner kronor (att jämföra med 1 381 miljoner kronor föregående år) och resultat efter finansiella poster uppgick till -64 miljoner kronor (att jämföra med 221 miljoner kronor föregående år). Huvudorsaken till den negativa utvecklingen i resultatet är det makroekonomiska läget tillsammans med en av de regnigaste somrarna på länge, vilket gjorde att gästerna uteblev. Liseberg tappade försäljning och hade samtidigt svårt att på kort sikt parera med sänkta kostnader.

Ytterligare finansiell information framgår av Lisebergs årsredovisning.*

EXEMPEL FRÅN VERKSAMHETEN

Hållbara upplevelser

Funktionen Säsonger & events, vars uppdrag är att skapa besöksanledningar till Liseberg med fokus på gästupplevelsen, har med hållbarhetsengagemanget som en naturlig del i arbetet.

Miljöerna i skräckhus under halloween består till stor del av återbrukade möbler och varor. När de behöver köpa nytt är de noga med att det som köps in ska kunna användas långsiktigt, om och om igen. Och pumporna som används att dekorera med blir biogas då säsongen är över.

Under jul ställs höga krav på de utställare som säljer varor från julbodar i parken. Sortimentet ska vara av god kvalitet och de behöver även följa Lisebergs hållbarhetsdirektiv. Två nya utställare för året, togs in just för att de hade en tydlig hållbarhetsprofil. Den ena säljer ekologiskt och fairtrade-märkt kaffe, te och choklad, den andra barnkläder och skor i innovativa hållbara material. Inför årets vintermarknad har samtliga bodar setts över och kabelgenomföringarna tätats för att spara energi. Avfallskärl finns också tillgängliga för utställarna, i nära anslutning till bodarna, för att underlätta för dem att källsortera.

Vid konserter används laddningsbara batterier för tekniken och artisternas catering är alltid växtbaserad som standard. Och för inrikesresor är det tåg som gäller om Liseberg ska stå för kostnaden.

Detta är bara några av de insatser som projektledare och andra ansvariga gör. Och det är det som är det fina med hållbarhetsinitiativ – allt räknas, stort som smått.

** liseberg.se/om-liseberg/var-verksamhet/arsredovisningar/*

Säker och trygg miljö

Liseberg har som ambition att vara Sveriges tryggaste nöje. Förutom att kunna erbjuda en fantastisk upplevelse så är det viktigaste för oss att våra gäster känner sig säkra. Vi fokuserar på parksäkerhet genom våra ordningsvakter och värdar, attraktionssäkerhet med omfattande säkerhetskontroller och tekniskt underhåll, livsmedelssäkerhet och systematiskt arbetsmiljöarbete.

SÄKERT OCH TRYGGT

Liseberg har genomfört många insatser och förebyggande åtgärder för att erbjuda ett säkert och tryggt parkbesök. Det handlar bland annat om en hög närvaro av ordningsvakter och värdar. De hanterar alltifrån bortsprungna barn och sjukdomsfall till stökiga eller överförfriskade gäster. Vi har även använt oss av civil bevakning för att upptäcka individer som stör eller gör besöket sämre för övriga gäster. Resultatet är positivt. I parkens gästundersökningar svarade 97 procent 4 eller 5 (på en femgradig skala) angående upplevd trygghet. På Liseberg Grand Curiosa Hotel och för våra andra boendeanläggningar handlar arbetet främst om att ge gästerna en så trygg vistelse som möjligt med hög servicenivå.

Liseberg har under sommarsäsongen haft fler incidenter än tidigare år rörande gäster som inte accepterat längdgränser vid åkattraktioner, som trängt sig före i köer eller på annat sätt agerat hotfullt mot medarbetare eller andra gäster. Fler har också försökt fuska med åkpass eller försökt ta sig in i parken utan att passera våra entréer. Detta har lett till flera åtgärder bland annat särskilda utbildningsinsatser.

Lisebergs säkerhetschef, tillsammans med två säkerhetssamordnare, arbetar proaktivt för att skapa förutsättningar för en säker och trygg miljö. Parken bemannas med upp till 35 ordningsvakter beroende på säsong, event eller konsert. Lisebergs säkerhetscentral är bemannad dygnet runt, året om. Ett exempel där extra säkerhetsåtgärder genomförts är eventet Klubb Karusell där mobila påkörningsskydd placerades vid de tillfälliga entréerna. Liseberg arbetar även med brottsförebyggande och trygghetsskapande åtgärder tillsammans med andra förvaltningar och bolag i Göteborgs Stad.

Under året har en krisledningsövning genomförts med alla projektledare inom funktionen Säsonger & events kopplat till deras roll vid konserter och event i parken. Liseberg arbetar också löpande med att förbereda chefer och medarbetare på eventuella krissituationer.

Inga allvarliga incidenter kopplat till parksäkerheten har inträffat under året. Med allvarliga incidenter avses händelser där krisledningsplanen aktiverats utifrån tre definierade krisnivåer; störning, allvarlig händelse och extraordinär händelse.

Liseberg har också ett systematiskt brandskyddsarbete och erbjuder brandutbildning samt utbildning i hjärt- och lungräddning varje år.

ATTRAKTIONSSÄKERHET

På Liseberg är vi stolta över vårt systematiska säkerhetsarbete även om årets attraktionsolycka på Gröna Lund så klart har påverkat Liseberg precis som andra i branschen. Lisebergsparken följer gällande säkerhetsstandarder för tivolianordningar och har omfattande rutiner för dagliga-, veckovisa-, månatliga- samt årliga kontroller av åkattraktionerna. Rutinerna följs noggrant.

Varje dag, innan parköppning, kontrolleras åkattraktionerna av underhållsmekaniker och av attraktionspersonalen. Upptäcks en avvikelse, eller något som kan innebära en risk, stängs attraktionen av tills problemet är kontrollerat och åtgärdat. Liseberg har alltså fortsatt arbeta som tidigare och vi känner oss trygga med våra rutiner och processer.

All attraktionspersonal genomgår gedigen utbildning enligt bestämda rutiner som kontrolleras och dokumenteras. All attraktionsutbildning fokuserar på säkerhet och drift.

För att säkra och förstärka kompetensen mer långsiktigt har organisationen inom gästverksamheten Attraktion tillsvidareanställt fyra arbetsledare. Detta för att behålla och säkra specifik kunskap och erfarenhet. Dessutom har organisationen kompletterats med skiftledare som hela tiden är på plats ute vid attraktionerna för att stötta och hjälpa medarbetarna.

Under 2023 har tre attraktionsincidenter kopplat till gäst rapporterats. Läs mer på sidan 15.

LIVSMEDELSSÄKERHET

Lisebergsparkens och hotellets restauranger, caféer och snabbmatsserveringar drivs i egen regi och strävan är att all mat och dryck som erbjuds ska vara god, varierad, miljösmart och inte minst säker. Några områden i särskilt fokus är lokaler och utrustning, säker hantering och lagring, spårbarhet, avfallshantering, skadedjursbekämpning, rengöring och desinfektion, temperaturer, personlig hygien och utbildning. Övervakningssystem av kylar och frysar säkerställer snabb hantering vid avvikelser. Alla medarbetare har utbildats i tilllämpliga rutiner för livsmedelshantering och livsmedelssäkerhet som bygger på gällande lagstiftning.

Våra restauranger kontrolleras löpande av Miljöförvaltningen. Under året har Lisebergsparken haft 32 tillsynsbesök utan anmärkningar.

Liseberg Grand Curiosa Hotels restauranger har haft fem tillsynsbesök. En anmärkning har rapporterats. Den handlade om att vi brustit i våra rutiner gällande hygien och rengöring men anmärkningen åtgärdades skyndsamt.

ARBETSMILJÖARBETET

Arbetsmiljöarbetet utgår från gällande lagstiftning och styrs internt av vårt direktiv och vår anvisning för hälsa och arbetsmiljö. Riskanalyser finns dokumenterade för respektive funktion och verksamhet. Arbetet med att identifiera och förebygga risker pågår fortlöpande.

Lisebergs differentierade verksamhet innebär varierande arbetsmiljörisker och de vanligaste incidenterna handlar om brännskador, bemötande/konflikter med gäster eller att man slår i något. Liseberg har många restauranger och Park food-enheter vilket är förklaringen till brännskadorna, detta gäller alltså inte generellt för hela organisationen. Den viktigaste utmaningen handlar om att upprätthålla ett gott säkerhetsklimat och en tydlighet om vad det innebär att arbeta säkert. Särskilt i Lisebergsparken där arbetet inte pågår löpande, utan säsongsvis och med många nya medarbetare varje år.

Liseberg anlitar, vid behov, företagshälsovård med tillgång till företagssjuksköterskor, beteendevetare, läkare och arbetsmiljöingenjörer. Exempel på tjänster Liseberg använt är kartläggning och utbildning av ergonom, mätning av buller, medicinska kontroller och drogtester.

Under året har arbetet med DIA – Lisebergs digitala rapporteringsverktyg för tillbud och olyckor, utvecklats ytterligare och en digital utbildning har tagits fram. Utbildningen riktar sig till medarbetare, chefer och skyddsombud och kommer att finnas tillgänglig i vår utbildningsportal. Även en intern arbetsmiljöutbildning har tagits fram för att ytterligare stärka våra chefer- och skyddsombuds kunskaper om Lisebergs systematiska arbetsmiljöarbete.

Insatser för att se över och förbättra den fysiska arbetsmiljön har genomförts. Med stöd av en ergonom via företagshälsovården har kartläggning och utbildning gjorts inom flera områden, bland annat för housekeeping och porters på Liseberg Grand Curiosa Hotel samt för delar av gästverksamheten Attraktion. Generell ergonomiutbildning har också erbjudits brett i organisationen. Under halloweensäsongen gjordes en bullerexponeringsmätning på en av våra restauranger och för skräckhusen har nya öronsnäckor köpts in, för att förebygga risker med höga ljudnivåer kopplat till den bullermätning som gjordes under halloweensäsongen 2022.

Fler KRAV-certifierade restauranger

Under året har en extern tredjepartsrevision enligt KRAV genomförts på tre av Lisebergs restauranger. Revisionerna resulterade i att Järnvägsrestaurangen blev certifierad enligt ”Restaurang Brons” och nytt för året var att även Skeppsmagasinet och The Green Room blev certifierade. Dessa restauranger utifrån kriterierna för ”Restaurang Grund”.

För att få certifiering Brons krävs att minst 30 % av råvarorna har en miljömärkning, varav 20 % måste vara KRAV-märkta. För Grund krävs att minst 20 % av råvarorna har en miljömärkning, varav 10 % måste vara KRAV-märkta.

KRAV-certifieringarna är viktiga utifrån att verksamheten fokuserar mer på hållbara inköp, att vi kan marknadsföra och erbjuda hållbara val till våra gäster samt att vi bidrar till Lisebergs långsiktiga ambitioner om att leda den hållbara utvecklingen i nöjesparksbranschen.

De största utmaningarna har varit inflationen och de ökade råvarukostnaderna samt att hitta miljö- och kravmärkta livsmedel i de volymer som behövs, för att i nästa steg kunna sätta ett rimligt pris mot gäst.

På sikt är målsättningen att alla restauranger ska bli KRAV-certifierade.

KRAV RESTAURANG

KRAV RESTAURANG BRONS

Kopplat till halloweenaktörernas arbetsmiljö har Liseberg, likt föregående år, utbildat inom lågaffektivt bemötande för att förebygga risken för hot och våld i skräckhusen. Även inom gästverksamheten Stugor & camping har utbildning inom lågaffektivt bemötande hållits.

Det totala antalet inrapporterade tillbud under året summerades till 192 att jämföra med 214 föregående år. Med tillbud avses en händelse som skulle kunna leda till en skada men som inte gjorde det. Exempel på vanliga arbetsmiljöhändelser som rapporterats in är brännskador och hot eller obehagligt beteende i gästmötet.

Det totala antalet inrapporterade arbetsskador (olyckor) under året summerades till 296 att jämföra med 240 föregående år. En arbetsskada innebär att någon skadat sig, men det behöver inte betyda sjukfrånvaro eller vård. Under 2023 inträffade en allvarligare arbetsplatsolycka. Den skedde i samband med en evakuering av gäster från ett Valkyriatåg som fått stopp precis innan stationen. En medarbetare som arbetade på stationen föll tre meter genom en öppning i det höj- och sänkbara golvet och ner på plattformen. Medarbetaren fördes till sjukhus men fick inga allvarligare skador. Liseberg har justerat och förtydligat relevanta rutiner och händelsen har anmälts till Arbetsmiljöverket. Liseberg aktiverade också företagshälsovårdens krisstöd.

Liseberg bevakar även tillbud och arbetsskador hos anlitade entreprenörer, se nästa sida. Flest händelser har rapporterats inom Jubileumsprojektet. Byggentreprenören NCC arbetar systematiskt med arbetsmiljöfrågor och har en projektspecifik arbetsmiljöplan som nya medarbetare måste ta del av och skriva under.

De får även information om räddningsplatser, aktuella skyddsombud på arbetsplatsen samt kontaktuppgifter till arbetsmiljöansvariga. NCC genomför skyddsrond varje vecka och innan nya arbetsmoment utförs görs arbetsberedningar och kontroller på att alla följer skydds- och ordningsregler. Under 2023 registrerades 19 tillbud (varav 5 avseende hotellet och 14 avseende vattenvärlden) att jämföra med 26 föregående år samt 16 arbetsskador (varav 1 avseende hotellet och 15 avseende vattenvärlden) vilket är i linje med föregående år. Exempel på tillbud som omhändertagits är fallande föremål och mindre kollisioner. Exempel på arbetsskador är klämskador och skärskador, inget av allvarligare karaktär.

SJUKFRÅNVARO OCH FRISKVÅRD

Sjukfrånvaron har minskat under 2023 vilket troligtivs är ett resultat av de åtgärder som genomförts bland annat stärkt information till chefer om sjukfrånvarohantering (att man kan arbeta med andra arbetsuppgifter och att man inte behöver stanna hemma vid minsta förkylningssymptom osv).

Samtliga anställda på Liseberg har fått erbjudande om friskvårdsbidrag som kan användas för friskvårdsaktiviteter på fritiden. Liseberg har också en egen idrottsförening där det erbjuds olika sporter och aktiviteter, som bowling, padel, badminton och fotboll, beroende på medarbetares behov och önskemål. I juni genomfördes också Jubileumsloppet, en löparutmaning och stafett på 1923 meter i parken, med fyra personer i varje lag, som en del i Liseberg jubileumsfirande. Först i mål och bästa klädsel prisades.

Säkerhetsincidenter
Tabellen visar inträffade attraktionsincidenter, upplevd trygghet i parken utifrån genomförda gästundersökningar samt tillsyn avseende livsmedelssäkerhet.

	2023	2022	2021[1]	2020[1]	2019
Allvarliga attraktionsincidenter[2] (antal)	0	0	0	0	0
Rapporterbara attraktionsincidenter[3] (antal)	3	6	2	0	5
Upplevd trygghet i parken (betyg 4 och 5), helår, (%)	97	95	88	–	94
Tillsynsbesök livsmedelssäkerhet[4] (antal)	37	42	82	0	55

[1] Konsekvenser av pandemin kan innebära att vissa uppgifter är avvikande eller saknas helt.
[2] Personskada som leder till sjukhusvistelse längre än 24 h, av andra skäl än bara medicinsk observation, eller resulterar i dödsfall (IAAPAs definition).
[3] Andra attraktionsincidenter som leder till personskada (ej allvarliga) som kräver annan medicinsk behandling än vanlig första hjälpen (IAAPAs definition).
[4] Från 2023 ingår även hotellet.

Sjukfrånvaro, arbetsskador och tillbud
Tabellen visar sjukfrånvaro samt inrapporterade arbetsskador och tillbud.

	2023	2022	2021[1]	2020[1]	2019
Sjukfrånvaro (sjuktimmar i procent av arbetad tid, %)	4,3	5,6	4,6	3,7	4,9
Antal arbetsskador medarbetare inkl. säsongsanställda	296	240	110	18	193
Antal tillbud medarbetare inkl. säsongsanställda	192	214	146	23	161
Antal arbetsskador anlitade entreprenörer[2]	40	17	27	–	0
Antal tillbud anlitade entreprenörer[2]	43	29	25	–	0

[1] Konsekvenser av pandemin kan innebära att vissa uppgifter är avvikande eller saknas helt.
[2] Uppgifter inhämtade från våra åtta mest anlitade externa entreprenörsfirmor i parken. Fr.o.m. 2021 ingår ytterligare en entreprenör som anlitats för Jubileumsprojektet (byggnationen av Lisebergs nya hotell och vattenvärld).

EXEMPEL FRÅN VERKSAMHETEN

Liseberg Grand Curiosa Hotel har haft besök av forskare

Liseberg har under året deltagit i ett forskningsprojekt kopplat till hotellstädning. Resultatet kommer ge viktiga inspel till Lisebergs och andras arbetsmiljöarbete. Det är ett fyraårigt projekt inom området turism och social hållbarhet som har varit i gång drygt ett år.

En forskare har varit på plats på Liseberg Grand Curiosa Hotel och arbetat med personalen, både under sommaren och på höstlovet. Än är det för tidigt att dra några slutsatser kring hotellstädning men det finns vissa saker som forskarna kunnat notera generellt. Det är ofta ett tidspressat och fysiskt krävande arbete. Dessutom bär städpersonalen en upplevelse av att de ska synas och märkas så lite som möjligt.

Fortsättning följer och forskarna kommer göra fler nedslag ute på olika arbetsplatser under kommande år.

Arbetsglädje, service och jämlikt bemötande

Liseberg arbetar för en inkluderande och tillåtande miljö där alla känner sig välkomna. Vi erbjuder en stor bredd i parkens utbud och fokuserar på gästnöjdhet, tillgänglighet och mångfald. Vi tror på medarbetarengagemang och kompetens som viktiga verktyg för arbetsglädje, service och jämlikt bemötande.

GÄSTNÖJDHET OCH SERVICE

Liseberg vill vara den mest älskade mötesplatsen i Göteborg och det mest efterlängtade resmålet i Europa. Att gästerna älskar och längtar till Liseberg är inte bara bra för stunden, det är en förutsättning för Lisebergs långsiktiga överlevnad.

För att få reda på hur våra gäster upplever sitt besök i parken, på hotellet samt på stugor och camping genomförs varje år flera tusen gästenkäter. På en generell nivå, oavsett om det gäller parken eller någon av våra boendeanläggningar, har återkopplingen varit positiv när det gäller personalen. I parken har den omgivande miljön, åkattraktioner och känsla/stämning fått de högsta betygen, medan kö till åkattraktioner samt prissättningen fått de lägsta. Liseberg Grand Curiosa Hotel, som öppnade under året, har fått en bra start med många nöjda gäster. Några av kommentarerna i fritext från hotellgästerna är ”härlig atmosfär i hotellet anpassat för alla åldrar”, ”roligt för barnen med rutschkana och karusell i matsal” och ”imponerande inredning där man verkligen satsat på design och kvalitet”.

Sedan några år tillbaka följer Lisebergsparken även Net Promoter Score (NPS) som mäter kundernas vilja att rekommendera upplevelsen. NPS har varierat både under och mellan årets tre säsonger. Det har funnits en stark koppling mellan NPS och antal samtida gäster i parken. Detta samband blev mycket påtagligt i parken under 2023 – färre gäster medförde hög NPS. Fokus framöver är att anpassa kapacitet och utbud för att möta framtida gästförväntningar samt att definiera relevant NPS-värde som är applicerbart på hela destinationen och dess olika verksamheter.

TILLGÄNGLIGHET

Tillgänglighet för Liseberg handlar om att alla ska känna sig välkomna och att alla ska få en bra upplevelse under sitt besök. Vi strävar efter en stor bredd i utbud och vill erbjuda en god service. Ur ett tillgänglighetsperspektiv har en nöjespark som Liseberg en utmanande miljö. Parken är delvis högljudd, kuperad, full av stenläggning och byggs dessutom om inför varje säsong. Därtill har vi åkattraktionernas säkerhetsföreskrifter, definierade och framtagna av attraktionstillverkare och myndigheter, som ställer vissa krav på den som åker. Säkerheten kommer alltid först vilket innebär vissa begränsningar, men ambitionen är ändå att alla ska kunna åka någon av de attraktioner som Liseberg har att erbjuda.

Liseberg kommunicerar tillgängligheten till besökare via webbplatserna liseberg.se och liseberg.com. Här har flera uppdateringar gjorts under året, både rörligt material och utvecklad information i text, bland annat kring vad som gäller för våra åkattraktioner. Bokning & kundservice, Gästservice och receptionen vid respektive boendeanläggning har också varit behjälpliga och svarat på frågor. Det som varit aktuellt är främst frågor om ledsagarservice och köföreträde för gäster med sådana behov, samt tillgängligheten i rum och konferenslokaler.

Lisebergs tillgänglighetsspecialist har fortsatt arbetet med att samordna och utveckla tillgänglighetsarbetet utifrån de fem tillgänglighetsperspektiven: att se, att höra, att röra sig, att kunna bearbeta, tolka och förmedla information och att tåla vissa ämnen (allergier). För att skapa bättre förståelse bland personalen har insiktsövningar genomförts brett i organisationen.

Internt har vetskapen om att det numera finns kompetens genom tillgänglighetsspecialisten bidragit till att dessa frågor, på ett bättre sätt, integrerats och hanterats i den löpande verksamheten.

Resultat från gästenkäter Lisebergsparken 2023
Andel gäster som svarat 4 eller 5 (på en femgradig skala), %.

	Helhet (%)	Miljö (%)	Köer (%)	Trygghet (%)
Sommar	93	96	68	94
Halloween	91	98	63	94
Jul	95	99	85	96

Resultat från gästenkäter Liseberg Grand Curiosa Hotel 2023
Genomsnittligt omdöme avseende service (10 är högst på skalan)

	Helhet	Anläggning	Renlighet
Liseberg Grand Curiosa Hotel	9,3	9,3	9,6

EXEMPEL FRÅN VERKSAMHETEN

100-årsfirande

Den 8 maj 2023 fyllde Liseberg 100 år. Då födelsedagen inföll på en måndag då nöjesparken var stängd firades jubiléet tillsammans med medarbetarna.

Dagen inleddes med ett Medarbetarforum på Lisebergsteatern som tog deltagarna igenom Lisebergs hundraåriga historia. På scen samsades artister, dansare, författare och tidigare medarbetare som alla gav sin bild av eller tolkade en del av Lisebergs mångfacetterade historia. Det blev en berg- och dalbanelik upplevelse, fylld av skratt, tårar och en stor dos stolthet.

Eftermiddagen ägnades åt arbete över organisationsgränserna när alla medarbetare, uppdelade i olika lag, fick lösa uppdrag och samla poäng i en gigantisk skattjakt i nöjesparken.

Kvällen avslutades med en glittrande 20-talsfest på Rondo där plymer, paljetter, musik och dans avslutade Lisebergs första hundra år och samtidigt blev startskottet för det kommande seklet.

Flera dialogmöten har genomförts med den rådgivande samverkansgrupp som etablerades under förra året. Gruppen har bred representation från olika funktionsrättsorganisationer. Dialog har även skett inom ramen för svensk nöjesparksförening och med olika branschkollegor. I väntan på ett nationellt system för samordning av hur ett bevis för ledsagning och övrigt stöd ska utfärdas och se ut, har tillgänglighetsfrågorna diskuterats i de här grupperna för att nå en ökad samsyn och hitta möjligheter till förbättringar för gäster och besökare med särskilda behov.

Idag finns inga specifika frågor i Lisebergs gästenkäter kopplat till tillgänglighet. Detta är något som kommer ses över för att fånga upp effekt och utfall av genomförda insatser.

Under hösten fattades beslut om att utveckla Lisebergsparken när det gäller släta gångstråk och taktila ledstråk. Detta är en del av det strategiska tillgänglighetsarbetet och delvis ett resultat av dialogen med samverkansgruppen. Släta gångstråk planeras att genomföras under nästa år. Även en förbättring av kontrastmarkeringar samt skyltning och tillgänglighet vid några av våra attraktioner planeras för att förbättra orienterbarheten och framkomligheten för våra gäster. Tillgängligheten har även varit i fokus inför öppnandet av Liseberg Grand Curiosa Hotel och Liseberg Oceana Vattenvärld.

MÅNGFALD, JÄMSTÄLLDHET OCH INKLUDERING

Liseberg vill vara en arbetsplats som är inkluderande och tillåtande. I årets medarbetarenkät svarade 87 procent att de håller med om påståendet ”Här kan jag vara mig själv” vilket i jämförelse med andra aktörer, som mäter på samma sätt, är en mycket hög siffra och en väsentlig del av Lisebergskulturen.

Liseberg skickar regelbundet in nyckeltal till Nyckeltalsinstitutet* för en jämförelse med andra verksamheter när det gäller jämställdhet – JÄMIX. Särskilt positiva områden för Liseberg är fördelning män/kvinnor i högsta ledningsgrupp, lika chefskarriär, låga skillnader i lön och sysselsättningsgrad. Förbättringsområden är skillnader i antalet tillsvidareanställda (fler män) och långtidssjukfrånvaro (fler kvinnor), samt aktiva åtgärder.

Inga allvarliga fall av diskriminering varken från gäster eller anställda har rapporterats in under året. Med allvarliga fall avses ärenden som gått vidare till Diskrimineringsombudsmannen eller som krävt långtgående åtgärder. Gästservice, eller andra ansvariga i organisationen, har besvarat inkomna gästärenden och arbetar löpande för att ge gästerna en så bra service och upplevelse som möjligt. Under året har 21 gästärenden kopplat till diskriminering dokumenterats och dessa omfattar personalens eller andra gästers beteende, köföreträde och ledsagning, händelser på attraktion samt ålder. Upplevd diskriminering, kränkningar och sexuella trakasserier anmäls av medarbetarna själva via DIA. HR utreder dessa ärenden samt bedömer åtgärder och uppföljning. Av de 23 händelserna som rapporerats in under 2023 berör åtta sexuella trakasserier från medarbetare samt andra aktörer. Två händelser rör kränkningar som kan kopplas till övriga diskrimineringsgrunder. Övriga händelser rör upplevda kränkningar av annan art, som ej går att koppla till någon av diskrimineringsgrunderna.

ARBETSGLÄDJE OCH MEDARBETARENGAGEMANG

Liseberg strävar efter att vara en av Sveriges bästa arbetsplatser och vi lägger därför stor vikt vid att utveckla våra anställda och ta vara på deras engagemang. Liseberg mäter sedan flera år medarbetarnöjdhet och engagemang med hjälp av Great Place To Work (GPTW)** – en medarbetarenkät som genomförs en gång om året och som mäter medarbetarnas uppfattning om bland annat ledarskap, stolthet och kamratskap.

Årets mätning genomfördes i juli och resultatet visade att vi ökat Trust Index, som enkelt beskrivet är det samlade resultatet från mätningen, från 74 till 78 procent. Även om GPTW varit, och är ett utmärkt verktyg för att på en strategisk nivå långsiktigt kunna utveckla arbetsplatsen har organisationen saknat ett mätverktyg som snabbare fångar upp hur medarbetarna mår inom ett visst område. Under året har därför flera pulsmätningar gjorts, där medarbetarna via sin schemaläggnings-app i mobilen, fått svara på kortare frågor vid olika tillfällen. En av frågorna i pulsmätningen är eNPS-frågan ”Hur troligt är det att du skulle rekommendera Liseberg som arbetsgivare till en vän eller bekant?”. I nuläget har vi inte kunnat räkna fram ett korrekt eNPS-tal men på sikt vill Liseberg kunna arbeta med eNPS som övergripande medarbetarnyckeltal.

Svarsfrekvensen de senaste åren är betydligt lägre än tidigare och detta beror troligtvis på att vi inte genomfört lika många personalevent kring mätningen mot vad vi gjort tidigare. Detta var en medveten strategi och sammantaget har vi fått ett tillförlitligt resultat så vi ser inte den minskade svarsfrekvensen som något problem. Vi har dessutom kompletterat senaste mätningen med pulsmätningar.

EXEMPEL FRÅN VERKSAMHETEN

Lisebergs arbetsgivarlöfte

I december 2022 fastställdes Lisebergs nya arbetsgivarlöfte som kan sammanfattas genom meningen: Vi bygger på glädje för ett gladare samhälle. Löftet består av tre delar som definierar Lisebergs styrkor som arbetsgivare, från tre olika perspektiv:

1. Vi bygger på glädje (Vad? Vår produkt)
2. Vi bygger på dig (Hur? Vårt arbetssätt)
3. Vi bygger på ett gladare samhälle (Varför? Vårt syfte)

Den årliga medarbetarundersökningen konkretiserar respektive perspektiv utifrån fritextsvar på frågan "Vad är bäst med Liseberg"? (1) ”Att det är en arbetsplats som har glädje och upplevelser som sin produkt”, (2) ”Man känner en trygghet tack vare hjälpsamma kollegor och chefer”, (3) ”Att vi bidrar till ett gladare och varmare samhälle”.

Under 2023 har arbetsgivarlöftet introducerats för Lisebergs medarbetare via olika typer av kommunikation. I ett nästa steg kommer en kommunikationsplattform tas fram, för att nå ut ännu bättre, även externt.

En ny styrgrupp har tillsatts för att säkerställa att employer branding-frågan får fokus samt linjerar med Lisebergs övergripande varumärkesarbete.

EXEMPEL FRÅN VERKSAMHETEN

Ett nytt initiativ för att stärka hållbarhetskulturen

Under sommarsäsongen genomförde Liseberg för första gången ett program för hållbarhetsambassadörer. Syftet var att höja kunskapen om hållbarhetsarbetet, att skapa bättre förutsättningar för delaktighet, att ta vara på idéer och engagemang.

Totalt fullföljde 18 säsongsanställda medarbetare programmet. De fick genomföra Lisebergs digitala hållbarhetsutbildning och de deltog aktivt under fyra olika workshops. Tre deltagare fick även vara med vid Greentopias klimatmöte under Way out West.

Genom programmet har hållbarhetsambassadörerna inspirerat både kollegor och gäster att agera mer hållbart och göra hållbara val. De har identifierat möjligheter och utmaningar i verksamheten och bidragit till positiv utveckling. En av hållbarhetsambassadörerna blev nominerad till Lisebergspriset i kategorin Årets Idé.

När programmet utvärderades svarade 100 % JA på frågan *”Skulle du rekommendera hållbarhetsambassadörsprogrammet till en kollega?”*. Några av de kommentarer som framkom var: ”Det har varit otroligt givande!”, ”Det har varit väldigt lärorikt och en bra fördel när man söker andra jobb i framtiden.” och ”Det är ett bra initiativ för att skapa intresse för Lisebergs hållbarhetsarbete.”

Liseberg har beslutat att fortsätta med programmet under nästa år och ser ett stort värde i att engagera fler i hållbarhetsarbetet.

HÅLLBARHETS-AMBASSADÖR

** nyckeltal.se*

*** greatplacetowork.se/*

Parallellt med medarbetarenkäterna har också ett antal fokus- och referensgrupper arbetat med bland annat utvecklingen av nya omklädningsrum, inköp av nya back office-arbetströjor och kontorsutveckling. Syftet med fokus- och referensgrupper är att öka medarbetarinflytandet i frågor som påverkar medarbetarnas vardag.

KOMPETENSUTVECKLING

Liseberg är en arbetsplats med två tydliga yrkeskategorier: tillsvidareanställda medarbetare, som har Liseberg som sin huvudsakliga sysselsättning och försörjning, och säsongs-/visstidsanställda medarbetare som kombinerar arbete på Liseberg med annan sysselsättning, vanligtvis studier.

När det gäller säsongs-/visstidsanställda medarbetare sker i princip all utbildning och upplärning på jobbet, man har anställts baserat på attityd, intresse och personlighet, inte på faktiska kunskaper. Beroende på var medarbetarna ska arbeta ingår olika former av utbildning och arbetsplatsträning i introduktionspaket.

Gemensamt för alla är den allmänna introduktions- och serviceutbildning som genomförs digitalt. Introduktionen syftar till att ge allmän kunskap om Liseberg, våra mål, vår historia, våra värderingar, vårt hållbarhetsarbete och våra gemensamma regler, medan serviceutbildningen syftar till att ge verktyg för att kunna möta gästen på ett så bra sätt som möjligt. Båda utbildningarna utförs på betald arbetstid och får gott betyg.

Det finns dock en stor utvecklingspotential både i fråga om introduktion och serviceutbildning. Lisebergs avdelningschef och rektor för Liseberg Akademi arbetar löpande för att samla och utveckla alla frågor om utbildning och kompetens i syfte att dels erbjuda relevanta utbildningar, dels säkra kompetensförsörjningen på lång sikt. Inför nästa år planeras ett omtag kring Lisebergs introduktionsutbildningar och arbetsledarutbildningar.

Liseberg har under många år haft utmaningar med att rekrytera kvalificerad personal för olika roller inom restaurang. Allra svårast har det varit att hitta kvalificerade kockar. Som ett led i att säkra kompetensförsörjningen beslutade Liseberg att under 2023 erbjuda flera traineedeltagare en kockutbildning i egen regi. Alla deltagare fick en tillsvidareanställning från första utbildningsdagen och förutom att bidra till Lisebergs kompetensförsörjning har traineeutbildningen möjliggjort för fler att ta klivet in på arbetsmarknaden för kvalificerade tjänster. Andra positiva effekter är minskat råvarusvinn och att produktionen kan gå från hel- och halvfabrikat till att laga mat från grunden – något som gagnar såväl gästens upplevelse som Lisebergs ekonomi. Under året har 10 anställda fullföljt utbildningen och ser ut att vid utbildningens slut vilja fortsätta sin anställning med placering på någon av Lisebergs restauranger.

I övrigt erbjuder Liseberg flera olika utbildningar för anställda. Ett exempel är en digital hållbarhetsutbildning med syfte att öka förståelsen för hållbar utveckling, olika hållbarhetsfrågor och Lisebergs hållbarhetsarbete. Ett annat exempel är en ny digital utbildning i direktupphandling som tagits fram och erbjudits berörda under året. Andra utbildningar erbjuds utifrån lagkrav såsom brand, truck-, elsäkerhets- och fallskyddsutbildning.

Utvärdering av prestation och kompetens av tillsvidareanställda sker i samband med de årliga medarbetarsamtalen. För säsongsanställda ger arbetsledningen löpande återkoppling om prestation och kompetens som en del av arbetssättet.

EXEMPEL – FRÅN VERKSAMHETEN

Temaveckor för att höja gästnöjdheten

Under halloweensäsongen satsade gästverksamheten Spel lite extra på att höja gästnöjdheten. Spel hade redan väldigt goda resultat utifrån gästenkäterna men man ville se om man kunde höja sig ytterligare. Spel satte målet att få fler helnöjda gäster, dvs. fler 5:or på den 5-gradiga skalan, på parametern som visar hur nöjda gästerna är med personalen.

Under säsongen arbetade man utifrån Lisebergs värdeord: glädje, kreativitet, kvalitet, omtanke och säkerhet. Som exempel kan nämnas att man under temaveckan Glädje skulle samla så många "high-fives" som möjligt. Ett annat exempel från temaveckan Omtanke är att personalen uppmuntrades att skriva ner bra saker om sig själv, om sina kollegor och också att göra en extra insats för någon annan. Initiativet följdes upp och återkopplingen från medarbetarna var positiv och man tyckte bland annat att initiativet kändes meningsfullt. Även gästerna uppskattade initiativet som resulterat i en positiv förflyttning som framgick av resultatet i gästenkäterna.

EXEMPEL – FRÅN VERKSAMHETEN

Inkludering i fokus på hotellet

I april öppnade dörrarna till Liseberg Grand Curiosa Hotel. Bland de som välkomnade gästerna fanns 15 medarbetare inom housekeeping och porters som alldeles nyligen befann sig långt ifrån arbetsmarknaden, men som nu fått en provanställning i kombination med sex månaders utbildning. Detta tack vare ett samarbete mellan Liseberg och den kommunala aktören Campus Mölndal.

Efter avslutad utbildning, var 14 personer fortfarande kvar i anställning på hotellet och en av deltagarna blev till och med nominerad till Lisebergspriset i kategorin Årets glädjespridare. En av cheferna som arbetar närmast de nya medarbetarna kan vittna om vissa språkutmaningar då de flesta inte kan svenska, och ibland inte heller engelska, men trots detta bidrar de på ett väldigt positivt sätt på arbetsplatsen.

Många bär på helt otroliga livshistorier och är väldigt tacksamma och glada för sin nya arbetsgivare. Nästa steg som beslutats är att erbjuda medarbetarna utbildning i yrkessvenska på betald arbetstid, något som kommer genomföras januari – mars nästa år. Sammantaget ett mycket positivt utfall, både för deltagare och för Liseberg.

Medarbetarnöjdhet
Tabellen visar resultat från genomförda medarbetarenkäter.

	2023	2022	2021[1]	2020[1]	2019
Andel medarbetare som svarat 4 och 5 i medarbetarenkäten Great place to work (på en femgradig skala), %					
Trust index	78	74	72	–	78
Allt sammantaget, skulle jag säga att det här är en mycket bra arbetsplats	85	79	78	–	85
Svarsfrekvens (%)	62	66	63	–	89

[1] Konsekvenser av pandemin kan innebära att vissa uppgifter är avvikande eller saknas helt.

Diskriminering och likabehandling
Tabellen visar att Liseberg inte har haft några ärenden hos diskrimineringsombudsmannen de senaste åren. Tabellen visar också resultat från genomförda medarbetarenkäter avseende likabehandling.

	2023	2022	2021[1]	2020[1]	2019
Antal ärenden hos diskrimineringsombudsmannen	0	0	0	0	0
Andel medarbetare som svarat 4 och 5 i medarbetarenkäten Great place to work (på en femgradig skala), %					
Medarbetare behandlas likvärdigt oavsett ålder	84	81	80	–	85
Medarbetare behandlas likvärdigt oavsett kön	90	87	86	–	90
Medarbetare behandlas likvärdigt oavsett etniskt ursprung	92	92	91	–	93
Medarbetare behandlas likvärdigt oavsett sexuell läggning	94	95	94	–	95

[1] Konsekvenser av pandemin kan innebära att vissa uppgifter är avvikande eller saknas helt.

Köns- och åldersfördelning 2023
Tabellen visar köns- och ålderfördelning hos styrelsen, företagsledningen och övrig personal.

	KVINNOR	MÄN	<24 ÅR	25–39 ÅR	40–54 ÅR	55–59 ÅR	>60 ÅR
Styrelse	3	6	1	1	2	0	5
Företagsledning	5	6	0	0	7	4	0
Tillsvidare, heltid	240	291	31	222	188	59	31
Tillsvidare, deltid	62	26	16	42	24	1	5
Säsongsanställd, visstid*	2 117	1 165	2 408	659	154	25	46

* I denna grupp finns tio personer som varken identifierar sig som kvinna eller man.

Resurs- och klimateffektivitet

Liseberg vill minska miljöpåverkan från verksamheten. Vi fokuserar på resurs- och klimateffektivitet och vill också inspirera andra till goda insatser. Genom vårt systematiska arbete och engagemang för att hitta bättre lösningar och utbud tar vi steg i rätt riktning.

MILJÖARBETET

Miljöarbetet styrs av Lisebergs hållbarhetsdirektiv med tillhörande anvisningar och bedrivs i linje med tillämplig miljölagstiftning och relevanta styrdokument från Göteborgs Stad. En av stadens anvisningar följs upp årligen av Miljöförvaltningen och handlar om systematisk miljöledning. Årets revision genomfördes med väl godkänt resultat och inga avvikelser identifierades. Bedömningen är att Liseberg har en god styrning av miljöarbetet.

Vart tredje år tar Liseberg fram en miljöutredning, där miljöaspekter kartläggs och värderas, eventuella miljörisker identifieras och fokusområden för det fortsatta miljöarbetet pekas ut. Senaste miljöutredningen togs fram 2022. Under året har en kompletterade miljöutredning genomförts som inkluderar Lisebergs nya hotell.

Det sammanfattande resultatet har identifierat följande fokusområden för det fortsatta miljöarbetet – Liseberg som förebild och inspiration i den hållbara omställningen, cirkulära materialflöden och avfallshantering, energianvändning, klimatpåverkan, matens miljöpåverkan samt miljöhänsyn vid inköp och upphandling.

Lagstiftning om avfall, producentansvar och engångsartiklar har varit i särskilt fokus under året och resulterat i att Liseberg utökat källsorteringen på Park food-enheter och rapporteringen till nationella myndigheter. Från 2024 träder nya lagkrav i kraft som kortfattat innebär att Liseberg behöver erbjuda flergångsalternativ på alla enheter där mat och dryck serveras i engångsartiklar. Som förberedelse för kommande lagkrav har ett pilotprojekt genomförts, läs mer på nästa sida.

Liseberg har under många år arbetat för att minska användningen av engångsartiklar samt bytt till mer hållbara material. Idag är engångsartiklarna framför allt av papper.

Miljöförvaltningen genomförde miljötillsyn enligt Miljöbalken i september. Under tillsynen kontrollerades kemikalier, farligt avfall, utsläpp till vatten samt cisterner för brandfarlig vara och spillolja. Tillsynen resulterade i ett mindre antal brister som åtgärdades skyndsamt.

Under året har även tre myndighetsärenden kopplat till yttre miljö hanterats. Två ärenden omfattade klagomål på höga ljudnivåer och ett handlade om egenkontroll under evenemang. Interna utredningar och i vissa fall mätningar har genomförts och återkopplats till Miljöförvaltningen som avslutat dessa ärenden utan krav på ytterligare åtgärder.

EXEMPEL FRÅN VERKSAMHETEN

Klubb Karusell – nytt koncept och viktiga lärdomar

Två helger i september genomfördes Lisebergs nya open air-koncept Klubb Karusell då en del av parken gjordes om till nattklubb. Gästerna fick åka attraktioner, köra spel och uppleva DJ, musik och dans under bar himmel.

Konceptet var i många avseenden en lyckad nysatsning men hade också en del oönskade effekter. Första helgen fick Liseberg in flera klagomål på de höga ljudnivåerna från närboende och hotellgäster. Lisebergs närboende och gäster är givetvis viktiga intressentgrupper som vi månar om. Inför andra helgen genomfördes därför ett antal åtgärder, bland annat sänktes ljudnivån och närboende som klagat fick skriftlig återkoppling vilket togs emot väl.

Utöver att som egenkontroll mäta ljudnivån inne i parken genomfördes andra helgen också ljudmätningar vid ett antal fasader och i bostadsrum i närområdet. Resultatet visade att klubbens ljudbidrag till omgivningen medförde störning på vissa platser, men generellt översteg det inte bakgrundsljudet som redan finns i staden bland annat från trafiken.

Viktiga lärdomar från Klubb Karusell är dels vikten av riskbedömning och intern förankring med alla berörda, dels betydelsen av att proaktivt informera närboende och andra som kan uppleva störning under olika evenemang.

EXEMPEL FRÅN VERKSAMHETEN

Pilotprojekt på Mattorget

Under Halloween och Jul på Liseberg genomförde Park food en pilot på Mattorget där de erbjöd flergångsalternativ istället för engångsartiklar till gästerna. Piloten genomfördes i tre steg för att på bästa sätt utvärdera olika lösningar och förbereda verksamheten inför 2024 då lagkravet för engångsartiklar träder i kraft i syfte att minska nedskräpning.

I steg ett erbjöds gästen flergångsmugg istället för pappersmugg vid köp av kall dryck. Flergångsmuggen kostade 10 kronor i pant vilken återfördes vid inlämning av mugg i avsedd kassa. Muggarna diskades på plats och återanvändes.

I steg två fick samtliga gäster en flergångsmugg utan extra kostnad, kärl för insamling fanns i lokalen och flergångsmuggarna diskades på plats.

I steg tre anlitade Liseberg en extern leverantör och erbjöd både flergångsmugg och flergångstallrik utan extra kostnad. Efter användning samlades produkterna in i lokalen men diskades externt.

Viktiga lärdomar är att diskmöjligheterna internt är begränsade och att det är svårt att få gästen att aktivt välja flergångsalternativ men att de gärna använder flergångs när valet redan är gjort.

ENERGI

Verksamheten använder energi från flera energislag. Den största andelen kommer från el, följt av fjärrvärme. En mindre del kommer från fjärrkyla och biogas. All el som köps in är sedan många år tillbaka 100 procent förnybar. Från och med maj 2023 är all fjärrvärme som köps in märkt med Bra Miljöval.

Verksamheten har 160 fordon. Med fordon avses allt från lastbilar och personbilar till truckar och cyklar. Av dessa drivs cirka 20 procent av fossila drivmedel men den fossila drivmedelsförbrukningen utgör mindre än en procent av verksamhetens totala energianvändning.

För att få en bild av energianvändningen och var det finns energieffektiviseringsmöjligheter följer Liseberg regelbundet upp energistatistik samt genomför energikartläggningar (senast 2020). Av den totala energianvändningen används drygt 60 procent till Lisebergs byggnader och cirka 20 procent till åkattraktioner.

De största energibesparingarna uppnås därmed genom energieffektivisering av byggnader. Det pågår också ett arbete med att se över hur Liseberg ska köpa in och säkra energiförsörjningen på längre sikt.

Under året har ett antal mindre energieffektiviseringsåtgärder genomförts, såsom byte av armaturer till LED vilket ger en uppskattad besparing på 4 MWh per år samt byte av ventilationsaggregat vilket ger en uppskattad besparing på drygt 80 MWh per år (dock avhängigt på drifttid dvs. öppetdagar). Även ny leverantör av kylmaskin till isbanan med effektivare temperering av spolvattnet har resulterat i lägre energianvändning.

Liseberg har flera energinyckeltal för att enklare kunna följa upp och dra slutsatser om trender, även om det inte är helt utan utmaningar, i en verksamhet som hela tiden förändras.

Energianvändning

Tabellen visar Lisebergs energianvändning fördelat på olika energislag. Energianvändningen har ökat under 2023 främst till följd av att Liseberg Grand Curiosa Hotel tagits i drift.

	2023	2022	2021[1]	2020[1]	2019
El[2] (MWh)	21 551	19 717	18 355	10 479	20 282
Fjärrvärme[3] (MWh)	5 806	4 944	4 939	3 921	5 483
Fjärrkyla[4] (MWh)	1 320	1 195	876	524	940
Biogas (MWh)	393	279	288	182	361
Drivmedel[5] (MWh)	273	243	225	122	291
Koks[6] (MWh)	5	3	–	–	–
Eldningsolja[7] (MWh)	0	0	0	0	184
Total energianvändning (MWh)	29 348	26 381	24 683	15 228	27 541

[1] Konsekvenser av pandemin kan innebära att vissa uppgifter är avvikande eller saknas helt.
[2] Vindkraft fr.o.m. 2009.
[3] Producerat och levererat av Göteborg Energi AB. Bra Miljöval fr.o.m. maj 2023.
[4] Producerat och levererat av Göteborg Energi AB.
[5] Drivmedel interna fordon. Beräknat från volym och energiinnehåll (bensin 8,94 kWh/liter, diesel 9,8 kWh/liter, fordonsgas 13 kWh/kg, HVO 9,93 kWh/liter).
[6] Följs upp fr.o.m. 2022.
[7] 2019 avyttrade Liseberg de växthus som använt eldningsolja för uppvärmning.

Energiintensitet

Tabellen visar olika nyckeltal för energiintensitet.

	2023	2022	2021[1]	2020[1]	2019
Lisebergsparken (MWh/öppettimmar)	12,2	12,7	14,2	–	13,6
Lisebergsparken (kWh/besökare)	9,6	9,1	14,3	–	8,0
Liseberg Grand Curiosa Hotel[2] (kWh/uthyrda enheter)	55,1	–	–	–	–
Lisebergsbyn och Lisebergs Camping Askim Strand (kWh/uthyrda enheter)	24,4	24,2	29,1	39,5	26,7

[1] Konsekvenser av pandemin kan innebära att vissa uppgifter är avvikande eller saknas helt.
[2] Liseberg Grand Curiosa Hotel i drift fr.o.m. april 2023.

Lisebergs klimatarbete

Liseberg vill bidra till att uppfylla Parisavtalet och strävar mot 1,5-gradersmålet*. Ambitionen är att ha så liten klimatpåverkan som möjligt. För att uppnå detta beräknar Liseberg verksamhetens klimatutsläpp samt identifierar och genomför åtgärder som minskar klimatavtrycket.

Klimatbokslut 2023
Tabellen visar Lisebergs klimatbokslut som omfattar scope 1, scope 2 och delar av scope 3, beräknat enligt GHG-protokollet (market-based metodiken).

Aspekt	Ton CO_2e (koldioxid-ekvivalenter)	Andel av total klimat-påverkan (%)[1]
Gästernas resor	31 747	57,5 %
Byggnationer (Luna och Curiosa)	9 078	16,5 %
Mat och dryck	7 345	13,3 %
Vinster, mjukdjur och souvenirer	3 545	6,4 %
Transporter	727	1,3 %
Marknadsföring	632	1,1 %
Energi och Drivmedel[2]	631	1,1 %
Anställdas pendlingsresor	603	1,1 %
IT-utrustning	190	0,3 %
Tjänsteresor	188	0,3 %
Engångsartiklar	164	0,3 %
Pensionsav-sättningar	160	0,3 %
Arbetskläder	114	0,2 %
Underhåll	38	0,1 %
Avfall	11	0,0 %
Kopierings-papper och trycksaker	1	0,0 %
Totalt	55 174	100 %

[1] Avrundat till en decimal
[2] Utöver klimatpåverkan i scope 1 och 2 ingår också utsläpp uppströms (scope 3)

Källor till vilka emissionsfaktorer som använts finns på sidan 54. Lisebergs klimatbokslut finns att läsa i sin helhet via liseberg.se/om-liseberg/hallbarhet/

** naturvardsverket.se/parisavtalet*
*** ghgprotocol.org/*

VERKSAMHETENS KLIMATPÅVERKAN

Lisebergs verksamhet innebär direkta och indirekta klimatutsläpp som bidrar till klimatförändringarna. Klimatutsläpp uppstår bland annat vid produktion och förbränning av energi och drivmedel, vid produktion och transporter av varor och tjänster, vid resor till och från verksamheten och när avfall ska tas omhand.

Lisebergs klimatpåverkan har beräknats enligt GHG-protokollet** och andrapartsgranskats. Resultatet – årets klimatbokslut – framgår av tabellen till vänster och omfattar scope 1, scope 2 och delar av scope 3. Det är i scope 3 majoriteten av utsläppen sker (99,6 procent), medan scope 1 och 2 står för en liten andel var. För en detaljerad flerårsöversikt av scope 1 och 2, se sidan 28.

Under året har en kartläggning av samtliga kategorier i GHG-protokollet scope 3 gjorts, där kategorier relevanta för Liseberg har identifierats. Detta har resulterat i att årets klimatbokslut omfattar alla relevanta kategorier, även om inte alla kategorier beräknats fullständigt än. Årets beräkningar har bland annat kompletterats med klimatpåverkan från unika byggprojekt, marknadsföring och arbetskläder.

Utifrån de aspekter som ingår i årets klimatbokslut är det, i likhet med tidigare år, gästernas resor som står för det största bidraget till verksamhetens totala beräknade klimatpåverkan. Detta är en utmaning då Liseberg har begränsad rådighet att påverka i positiv riktning. Under 2023 har datakvaliteten för gästernas resor förbättrats tack vare vissa justeringar i insamlingen.

Byggnationen av Lisebergs nya hotell och den nya attraktionen Luna står för det näst största bidraget, följt av klimatpåverkan från inköpt mat och dryck. Jämfört med 2022 har klimatutsläppen vinster, mjukdjur och souvenirer minskat kraftigt. Detta beror främst på att emissionsfaktorn för choklad har halverats och att underlaget för att beräkna chokladens vikt har förbättrats.

Fokus under 2023 har varit att förbättra Lisebergs klimatberäkningar. Nästa år ska klimatambitioner beslutas och inkludera vår utökade verksamhet.

KLIMATPÅVERKAN PARKBESÖK

Årets klimatpåverkan från samtliga parkbesök har beräknats till 10 284 ton koldioxidekvivalenter (CO_2e) att jämföra med 16 656 ton CO_2e år 2022. Detta innebär 4,8 kg CO_2e per parkbesök att jämföra med 7,3 kg CO_2e år 2022. Minskningen beror dels på genomförda förbättringar i verksamheten, dels på förbättringar i beräkningsunderlaget.

Klimatpåverkan från ett parkbesök har beräknats utifrån fem aspekter. Detta motsvarar klimatpåverkan från hela scope 1 och scope 2 samt delar av scope 3.

KLIMATPÅVERKAN GÄSTNATT BOENDE

Klimatpåverkan från en gästnatt på Liseberg Grand Curiosa Hotel, samt på Lisebergsbyn och Lisebergs Camping Askim Strand, har också beräknats. I beräkningen för hotellet ingår klimatpåverkan från energi, frukostservering, försäljning av souvenirer och avfall. I beräkningen för Lisebergsbyn och Lisebergs Camping Askim Strand ingår klimatpåverkan från energi och avfall. Resultatet visar att en gästnatt på hotellet motsvarar en klimatpåverkan på 2,1 kg CO_2e, medan det för Lisebergsbyn och Lisebergs Camping Askim Strand motsvarar 0,2 kg CO_2e. Beräkningarna genomfördes för första gången och under nästa år kommer beräkningsmetoden utvärderas och eventuellt justeras för att förbättra kvaliteten ytterligare.

ÅTGÄRDER FÖR ATT MINSKA KLIMATPÅVERKAN

Genom olika direkta åtgärder, samt genom att underlätta för gästerna att göra hållbara val, kan Liseberg minska klimatavtrycket. En viktig åtgärd är att Liseberg sedan i maj köper in fjärrvärme märkt Bra Miljöval***. Detta har inneburit en minskning i klimatutsläpp för fjärrvärmen på över 90 procent jämfört med 2022. Utöver detta har arbetet för att få en helt fossilfri fordonsflotta i linje med beslut från Göteborgs Stad fortgått, vilket kommer bidra till minskade utsläpp. Vid utgången av 2023 kvarstår tre fossildrivna fordon som omfattas av beslutet. Dessa ska bytas ut så snart det går. Där Liseberg har störst klimatpåverkan (scope 3) är det svårare att nå framgång, bland annat utifrån rådighet. Aktiviteter för att öka det hållbara resandet och för att minska klimatpåverkan från mat och dryck har gjorts, men fler och större åtgärder kommer behöva genomföras.

Utöver åtgärder som minskar klimatpåverkan genomför Liseberg viss klimatväxling utanför den egna värdekedjan för tjänsteresor, för drivmedel till interna fordon och i relation till försäljningen i parkens MAX-restauranger. Vilka åtgärder klimatväxlingsmedlen används till varierar men följer Göteborgs Stads respektive MAX regelverk och initiativ.

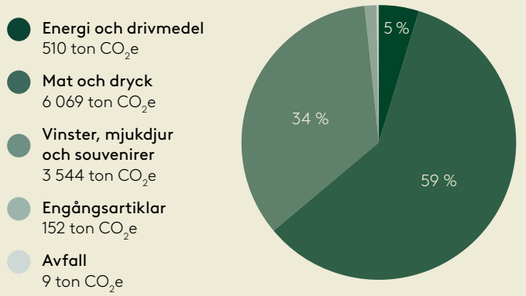
KLIMATANPASSNING

Utöver att Liseberg har en klimatpåverkan kommer verksamheten påverkas av klimatförändringarna, direkt och indirekt. Under året har konsekvenserna av olika klimateffekter analyserats samt åtgärdsbehov för Lisebergs verksamhet identifierats. Resultatet har rapporterats in som inspel till Göteborgs Stads klimatanpassningsplan, som kommer antas under 2024 och som sannolikt kommer innebära ett antal åtgärder för Liseberg att fortsätta arbeta med.

I nuläget bedöms de direkta effekterna främst handla om påverkan från mer extrema väderförhållanden och det pågår ett arbete för att rusta Liseberg för exempelvis översvämningar från Mölndalsån, som rinner igenom parken. Indirekt bedöms det också finnas risk för att varor och livsmedel som Liseberg köper in kan komma att påverkas negativt av klimatförändringar i framtiden.

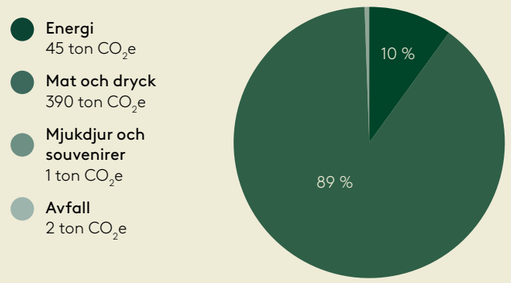
Nyckelpersoner inom funktionerna Utveckling samt Teknik & säkerhet har fått utbildning i klimatanpassning för ökad förståelse och medvetenhet i denna fråga. Framöver ska åtgärder som syftar till att klimatsäkra verksamheten inkluderas i det löpande underhållet och utvecklingen av verksamheten.

Klimatpåverkan parkbesök 2023
Diagrammet visar klimatpåverkan för alla alla besök i Lisebergsparken, totalt 10 284 ton CO_2e, utifrån 2023 års data och hur detta fördelar sig mellan olika aspekter. Andelarna är avrundade till heltal.

**** bramiljoval.se*

Klimatpåverkan hotellbesök 2023
Diagrammet visar klimatpåverkan för alla gästnätter på Liseberg Grand Curiosa Hotel, totalt 438 ton CO_2e, utifrån 2023 års data och hur detta fördelar sig mellan olika aspekter. Andelarna är avrundade till heltal.

RESOR OCH TRANSPORTER

Hållbart resande, det vill säga resor med kollektivtrafik, cykel eller till fots, till och från parken och våra boendeanläggningar är ett viktigt fokusområde. Dels utifrån att resor står för en stor andel av verksamhetens klimatpåverkan, dels för att Liseberg med sitt centrala läge i Göteborg kan nås av många med hållbara resealternativ. Området runt Liseberg är sedan flera år påverkat av stora bygg- och infrastrukturprojekt som försvårar resor med bil, vilket är ytterligare en anledning att uppmuntra andra färdsätt.

Årets uppföljning av gästernas resor visar att 44 procent reste hållbart till och från Liseberg, vilket är i linje med 2022.

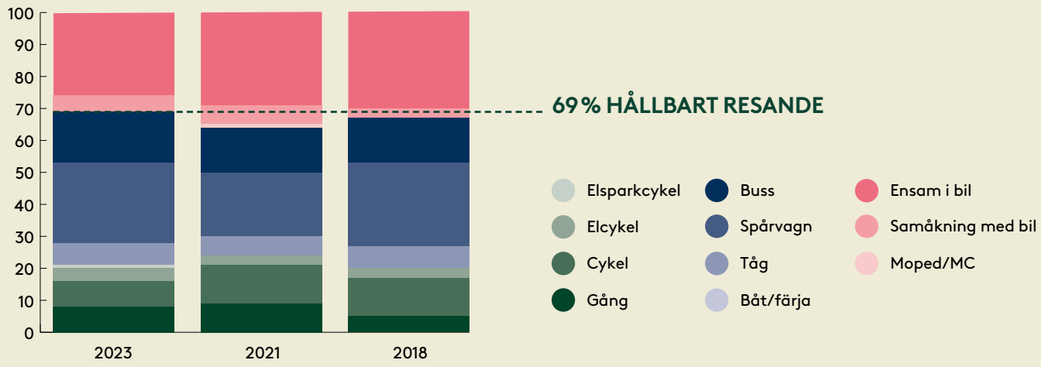
Personalens resvanor följs också upp regelbundet genom resvaneundersökningar. Årets undersökning visade att 69 procent arbetspendlar hållbart, vilket är en ökning jämfört med 2021 då 64 procent av de anställda reste hållbart, se stapeldiagrammet nedan. Tillsvidareanställda reser i högre utsträckning med bil och mindre med kollektivtrafik jämfört med säsongsanställda som i mycket hög utsträckning reser kollektivt.

Liseberg är sedan förra året med i *Gothenburg Green City Zone**, ett projekt med syfte att samla olika aktörer för att skapa lösningar för ett utsläppsfritt transportsystem. Projektet fokuserar både på gods- och persontransporter, och bedöms vara en viktig plattform för att samverka kring hållbara transporter och resor tillsammans med liknande aktörer i Lisebergs närhet. Som ett resultat av detta har ett pilotprojekt genomförts i syfte att testa nattleveranser av vissa varor till Liseberg. Utöver att minska arbetsbördan internt dagtid har detta också haft positiva effekter såsom minskad trängsel i trafiken och snabbare körväg och därmed minskade utsläpp.

Liseberg deltar också i projektet *Lösningar för klimatsmarta evenemang***, tillsammans med flera olika aktörer. Samarbetet syftar till att ta fram och testa innovationer som minskar utsläpp vid olika typer av evenemang. Planen är att genomföra minst en pilot inom ramen för projektet 2024.

Resvanor Lisebergs anställda (%), flerårsöversikt
Staplarna visar hur Lisebergs anställda (både års- och säsongsanställda) rest till och från arbetet fördelat på färdmedel, och baseras på genomförda resvaneundersökningar. Andelen som reser hållbart framgår av den streckade linjen och omfattar resor till fots, med cykel och kollektivtrafik. Av de som reser med bil görs cirka 75 procent av resorna i bensin- och dieseldrivna fordon.

I resvaneundersökningen 2023 justerades viktningsförfarandet. Färdmedelsfördelningen har därför även räknats om för 2021 och 2018.

** ri.se/sv/vad-vi-gor/projekt/gothenburg-green-city-zone-visar-vagen-mot-framtidens-utslappsfria-transporter*

*** ri.se/sv/vad-vi-gor/projekt/losningar-for-klimatsmarta-evenemang*

BIOLOGISK MÅNGFALD

Liseberg påverkar den biologiska mångfalden framför allt på två sätt. Dels direkt i vår fysiska miljö, dels indirekt genom inköp av varor och tjänster.

Verksamheten har under många år arbetat med att skapa förutsättningar för biologisk mångfald, exempelvis genom att anlägga gröna tak, använda så ofarliga kemikalier som möjligt och plantera växter och blommor som gynnar insektslivet under olika delar av året. I samband med byggnationen av Liseberg Oceana Vattenvärld görs plats för ett längre grönstråk längs Mölndalsån, tillsammans med en ekologisk brynzon på båda sidorna av ån (se upplysning om väsentlig händelse på sidan 26).

Vid inköp och upphandling av varor och tjänster ställs hållbarhetskrav i så stor utsträckning som möjlig. Det kan till exempel handla om att köpa in livsmedel som är ekologiskt producerade.

Bedömningen är att Liseberg behöver få en bättre förståelse både hur verksamheten påverkar och hur vår verksamhet påverkas av den biologiska mångfalden, exempelvis genom olika ekosystemtjänster, markanvändning och lokala ekosystem. En utredning är planerad till nästa år.

** krav.se*

UTBUD OCH SORTIMENT

På Liseberg ska gästerna vara trygga med att det som finns och erbjuds är så hållbart som möjligt och att utbudet förbättras löpande utifrån olika hållbarhetskrav. Detta gäller både varor och livsmedel. Försäljning av mat och dryck är en viktig del av affären men det som erbjuds påverkar också verksamhetens klimatutsläpp och den biologiska mångfalden. Därför har Liseberg satt upp flera egna interna krav för mat och dryck. Ser man till inköpta livsmedel 2023 var drygt 20 procent miljömärkta med någon av följande märkningar EU Ekologiskt, KRAV, Fair Trade, MSC, ASC, Rain Forest Alliance och Cocoa Life. Från i år har samtliga inköp för livsmedel och måltider räknats med vilket ger ett lägre, men mer rättvisande, utfall jämfört med tidigare. Utöver detta är tre restauranger KRAV-certifierade*.

För att minska miljö- och klimatpåverkan från andra delar av sortimentet ställs hållbarhetskrav vid inköp och upphandling. Gästverksamheten Spel har justerat utformning och minskat storleken på stjärnvinstkartonger vilket inneburit minskad materialåtgång och färre transporter. Gästverksamheten Shopping har helt

EXEMPEL FRÅN VERKSAMHETEN

Hållbara arbetskläder

På Lisebergs eget kläderi har personalen under flera år arbetat för att bli mer hållbara. Kläderiet tillhandahåller cirka 50 olika uniformer för tillsvidare- och säsongsanställda. För att minska miljöpåverkan från dessa har över 90 % av alla arbetskläder minst en miljömärkning och det ställs höga miljökrav på tvätteriet som tvättar arbetskläderna. Lisebergs skräddare arbetar med att laga trasiga uniformer så de kan cirkulera under lång tid och minska andelen nyinköp. Kläder som inte längre används skänks vidare och är en del av Lisebergs sociala stödinsatser, och de kläder som är uttjänta skickas till textilhögskolan i Borås där de används för forskning inom exempelvis textilåtervinning.

slutat att sälja engångsponchos och har även bytt ut merparten av textilprodukter till mer hållbara och certifierade material.

AVFALL

Lisebergs verksamhet är både omfattande och varierande vilket resulterar i stora mängder och många olika typer av avfall. På Lisebergs egen miljöstation sorteras avfallet i upp till 60 olika fraktioner, som sedan omhändertas av våra avfallsentreprenörer. Nästan allt återvinns genom energiåtervinning, materialåtervinning eller går till produktion av biogas och biogödsel. De största fraktionerna 2023 var, i likhet med tidigare år, avfall som kan liknas vid hushållsavfall, matavfall, komposterbart trädgårdsavfall samt förpackningsavfall där wellpapp och glasförpackningar var de största fraktionerna. Bygg- och rivningsavfall har tagits omhand av upphandlade entreprenörer. Om bygg- och rivningsprojekt istället genomförts i egen regi har avfallet sorterats vid den egna miljöstationen.

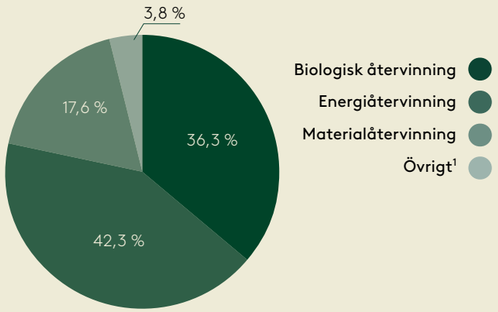
Som ett steg i att minska matavfallet används systemet Generation Waste* för att mäta och följa upp matsvinn i köken. Samtliga restauranger i parken, på hotellet samt Park foods-enhet Mattorget har anslutits. Under 2023 minskade matsvinnet per gäst med 17 procent, vilket är ett bra resultat. Störst förändring sker vid implementering av systemet, därefter handlar det om mindre förbättringar. De största utmaningarna är att komma igång och systematiskt väga och registrera allt matavfall. Svårast har det varit på hotellet där flera restauranger delar på kök, disk och återvinningsstationer. När allt väl fungerar ger arbetet en positiv effekt på både ekonomi och klimatpåverkan.

Avfallsmängder
Tabellen visar avfallsmängder och avfallsslag.

	2023[2]	2022	2021[1]	2020[1]	2019
Total avfalls mängd[3] (ton)	2 198	1 891	1 223	540	1 914
Avfall per gäst[4] (kg/gäst)	0,8	0,7	0,7	–	0,6
Pantinsamling till välgörande ändamål[5] (antal)	246 720	207 241	122 655	33 833	173 771

[1] Konsekvenser av pandemin kan innebära att vissa uppgifter är avvikande eller saknas helt.
[2] 2023 har verksamheten utökats med ett nytt hotell vilket inneburit ökade avfallsmängder.
[3] Omfattar allt avfall från Liseberg som hämtas av: Stena Recycling, Renova och förvaltningen Kretslopp och vatten. Fr.o.m. 2022 ingår även slam från fettavskiljare.
[4] Beräknat utifrån total avfallsmängd och totalt antal gäster.
[5] Statistik från Returpack.

Behandling avfall 2023
Diagrammet visar hur Lisebergs avfall behandlats. Siffrorna motsvarar andel av Lisebergs totala avfallsmängd.

[1] Omfattar behandling av farligt avfall samt deponi.

** generationwaste.com*

Ansvarsfulla inköp

Liseberg arbetar för att gästerna ska kunna roa sig med gott samvete och känna trygghet i att det är schyssta villkor kopplat till det verksamheten erbjuder av upplevelser, boende och sortiment. Hållbarhetskrav ställs vid inköp och upphandlingar, men ansvarsfulla inköp handlar också om att vara varsam med Lisebergs resurser.

INKÖPSARBETET

Inköpsarbetet styrs av ett internt inköpsdirektiv, inköpsanvisningar och inköpshandbok. Utöver dessa följer Liseberg tillämplig lagstiftning, bland annat lagen om offentlig upphandling, samt Göteborgs Stads styrdokument inom inköpsområdet. Liseberg har även varit engagerade i stadens olika arbetsgrupper och i kategoristyrningsarbetet.

Ramavtal, som tecknats genom förvaltningen Inköp och upphandling, har nyttjats i de fall de täcker Lisebergs krav och behov. Några exempel på större avtal som tecknats utanför stadens ramavtal under året är tekniska konsulter konstruktion, konceptdesign, arkitekter, projektstyrning, frukt och grönt, samt matbröd och kaffebröd.

Under året har en digital utbildning i direktupphandling tagits fram och erbjudits interna beställare, i syfte att göra processen både enklare och tryggare.

Fördelning av inköpsvolymer
Diagrammet visar fördelningen av gjorda inköp under 2023 mellan olika inköpskategorier, utifrån Göteborgs Stads kategoribenämningar.

LISEBERGS INKÖP

Under 2023 gjorde Liseberg inköp för cirka 1 466 miljoner kronor inklusive investeringsprojekt. Detta kan jämföras med 1 365 miljoner kronor föregående år*. Denna ökning beror bland annat på byggnationen av Liseberg Oceana Vattenvärld, fler anställda i och med driftsättningen av Liseberg Grand Curiosa Hotel samt inflation och prisökningar.

** I 2022 års hållbarhetsredovisning angavs felaktigt att Liseberg gjort inköp för 789 miljoner kronor inklusive investeringsprojekt. Detta belopp är dock exklusive investeringsprojekt.*

LISEBERGS LEVERANTÖRSKEDJOR

Liseberg har stor bredd i vilka varor och tjänster som köps in. Alla inköpskategorier innebär varierande risker. Våra inköpare är utbildade för att hantera dessa och att ställa relevanta krav anpassade för respektive kategori.

Vid årets slut hade Liseberg totalt 1 333 olika leverantörer där inköp gjorts under året. Av dessa står 60 leverantörer för cirka 80 procent av den totala inköpsvolymen.

Att förstå och ha full kontroll på alla olika leverantörskedjor, från grossister till tillverkare till underleverantör av insatsmaterial till råvaruproducenter, är komplext och kräver kompetens och resurser. Detta är en stor utmaning för Liseberg, som för så många andra. Liseberg saknar idag kunskap om alla leverantörskedjor bakom de varor som köps in. Ju mer sammansatt en vara är, desto längre och mer komplicerade leverantörskedjor. Det finns alltid en risk att internationella konventioner eller den nationella lagstiftningen åsidosätts i någon del av kedjan. Liseberg arbetar för att säkra leverantörskedjorna genom att ställa krav, teckna avtal och följa upp, men kravställande och uppföljning av leverantörskedjan stannar ofta i första led.

Liseberg har följt och bevakat utvecklingen av kommande lagkrav från EU enligt CSDDD (Corporate Sustainability Due Dilligence Directive), ett arbete som kommer konkretiseras under nästa år.

KRAV OCH UPPFÖLJNING

Inför varje upphandling analyseras behovet och leverantörsmarknaden för att ta ställning till vilka krav, inklusive hållbarhetskrav, som kan ställas och hur dessa kan få störst effekt utan att priset påverkas negativt i allt för hög grad. Hållbarhetskraven omfattar både miljökrav och sociala krav inklusive mänskliga rättigheter. Vid avrop eller förnyade konkurrensutsättningar på Göteborgs Stads ramavtal tillämpas de krav som avtalats däri. Hållbarhetskraven i Lisebergs egna upphandlingar anpassas från fall till fall beroende på vad upphandlingen avser. Utöver detta finns generella krav i Lisebergs uppförandekod för leverantörer däribland krav avseende affärsetik. Leverantörerna förväntas bedriva ett aktivt arbete för att motverka mutor och korruption.

I samtliga upphandlingar som annonserats av Liseberg under 2023, totalt 26 stycken, har kompletterande hållbarhetskrav ställts.

De krav som ställts i en upphandling verifieras genom manuell uppföljning. Det kan till exempel handla om att kontrollera om leverantören fortfarande är certifierad inom olika områden eller att information på leverantörens webbplats visar att de uppfyller kraven. Det kan också handla om att i intervju med leverantören be denne att förklara hur de alltjämt uppfyller kraven eller att kontrollera att leverantören faktiskt levererar varor som till exempel är miljömärkta.

Under året har Liseberg genomfört en samlad leverantörsuppföljning av 36 leverantörer, som valts ut strategiskt utifrån bedömd risk och behov av ökad insyn.

Det finns ingen standardiserad modell för riskbedömning på marknaden, utan detta görs baserat på erfarenhet, både av leverantörsmarknaden och av Lisebergs inköpsbeteende. Vägledning inhämtas också från relevanta myndigheter. Riskområden på leverantörsmarknaden brukar generellt vara städtjänster, bygg- och hantverkstjänster eller där det är många leverantörsled innan tjänsten/varan är levererad. Risker kopplade till inköpsbeteende handlar om områden där vi inte genomfört en offentlig upphandling men där vi ser att beloppen vi köper för överstiger tröskelvärdet för direktupphandling.

I samband med årets leverantörsuppföljning upptäcktes vissa avvikelser. I två fall hade värdet på det Liseberg köpt från leverantören överstigit direktupphandlingsgränsen. I dessa fall fanns även brister gällande dokumentationen. I ett fall hade avrop skett på fel ramavtal. I det andra fallet hade avrop gjorts på ett avtal som hade löpt ut. Dessa interna avvikelser har omhändertagits. Inga avvikelser avseende leverantörernas arbete/leverans observerades.

Under året har Liseberg inte haft några tvister med leverantörer.

AFFÄRSETIK OCH ANTIKORRUPTION

Liseberg följer Institutet Mot Mutors (IMM) kod mot korruption i näringslivet (Näringslivskoden) och har egna interna styrdokument avseende affärsetik och antikorruption. Näringslivskoden är ett komplement till lagstiftningen och anger krav på förebyggande antikorruptionsarbete och ger vägledning för hantering av förmåner och mellanhänder.

Alla anställda har möjlighet att anonymt rapportera oegentligheter via Göteborgs Stads visselblåsarfunktion, som tillhandahålls genom en extern oberoende part via Lisebergs intranät. Anställda uppmanas även att rapportera iakttagna avvikelser till närmsta chef eller till chefens chef. I de fall avvikelser upptäcks vidtas arbetsrättsliga åtgärder och i de fall Liseberg misstänker brott görs en polisanmälan. Under 2023 gjordes två anmälningar via visselblåsarfunktionen men ingen av dessa hade koppling till Lisebergs inköpsarbete. Anmälningarna var heller inte av sådant slag att stadens visselblåsarfunktion önskat återkoppling. Ärendena har hanterats av Liseberg och avslutats.

Under våren debatterades Mondelez, som bland annat äger Marabou. Företagets namn har funnits med på frivilligt upprättade listor över bolag som har aktivitet i Ryssland. Till följd av påtryckningar fattade styrelsen i juni beslut om att inte göra ytterligare beställningar från Mondelez. Av hållbarhetsskäl skulle det beställda lagret används upp och inte kasseras. Styrelsen beslutade också att göra en mer övergripande genomlysning av leverantörer med koppling till bojkottlistor. Resultatet av denna utredning innebar att Lisebergs styrelse i december fattade beslut om, att framgent tillämpa Göteborgs Stads förvaltning för inköp och upphandlingsmodell för hantering av leverantörer med koppling till bojkottlistor. I korthet innebär detta att redan ingångna avtal inte kommer hävas då lagstöd för detta saknas. Dialog kommer föras med leverantörer för att få fram handlingsplaner för hur dessa kopplingar kan upphöra. I kommande upphandlingar kommer en klausul föras in om att leverantören ska upplysa om kopplingar till bojkottlistor i första och andra led. Sortiment från grossister kommer att ses över för att hitta ersättningsprodukter.

Till följd av uppföljning på byggarbetsplatserna för Lisebergs nya hotell och vattenvärld har Liseberg uppdaterat allmänna villkor och avtalsmallar inom entreprenadområdet. I tillägg till detta har specialister från Förvaltningen Inköp och upphandling anlitats för utbildning och information.

EXEMPEL FRÅN VERKSAMHET

Hållbarhetskrav vid inköp och upphandling

Några aktuella exempel på hållbarhetskrav från årets upphandlingar:

Granar: Här ställde Liseberg krav på att andelen hållbart odlade granar, fria från bekämpningsmedel och konstgödsel, ska öka successivt från år till år med målsättning att de första 100 % ekologiskt märkta granarna ska levereras senast 2028. Ett tydligt krav som uppmuntrar till hållbar omställning.

Personalkläder Liseberg Oceana Vattenvärld: I denna upphandling ställdes långtgående krav på hållbarhet och cirkularitet vilket kommer resultera i en helt ny kollektion med arbetskläder som bland annat tillverkas i hållbara material såsom lyocell, ekologisk bomull och ekologiskt lin. Vissa tyger utgörs av återvunnet plastskräp från haven. En stor del av de upphandlade plaggen består av monomaterial vilket underlättar återvinning när plaggen är uttjänta. All produktion sker i Europa för att hålla nere klimatpåverkande utsläpp från transporter.

Frukt och grönt: Här ställde Liseberg krav utifrån Upphandlingsmyndighetens kriterielista för hållbarhet samt krav på omställning till fossilfria transporter. Detta för att linjera med Göteborgs Stads Miljö- och klimatprogram 2021–2030 som bland annat säger att andelen ekologiska livsmedelsinköp ska uppgå till 80 % samt att transporterna till 100 % ska vara fossilfria till 2030.

Ytterligare upplysningar

Här finns ytterligare upplysningar om Lisebergs verksamhet och hållbarhetsredovisning, om väsentlighetsbedömning, intressentanalys och väsentliga frågor, om riskhantering och mänskliga rättigheter.

ÄGARSTYRNING OCH UPPDRAG

Liseberg ägs av Göteborgs Stad via Göteborg & Co AB som i sin tur ägs av Göteborgs Stadshus AB. Liseberg har en politiskt tillsatt styrelse som består av ordinarie ledamöter samt personalrepresentanter. Genom kommunfullmäktiges ägardirektiv fastställs ändamålet för Lisebergs verksamhet. Kommunfullmäktige tar också ställning i frågor som är av principiell betydelse eller av stor vikt för bolaget. Förutom ägardirektivet styrs verksamheten av bolagsordningen och styrdokument gemensamma för hela staden samt målen i kommunfullmäktiges budget. Lisebergs uppdrag handlar om att stärka Göteborg som destination och att vara en motor i turistnäringen. Genom att bedriva nöjes- och temaparksverksamhet, restaurang-, hotell-, och campingverksamhet ska Liseberg säkerställa en stabil ekonomisk utveckling och skapa ett ekonomiskt utrymme som möjliggör ett långsiktigt och hållbart agerande.

TILLSTÅNDS- OCH ANMÄLNINGSPLIKT

Lisebergs nuvarande verksamhet är inte tillstånds- eller anmälningspliktig enligt miljöbalken. Verksamheten bedrivs enligt ordningslagen och lokala föreskrifter utifrån ett tillstånd för Offentlig tillställning och Allmän sammankomst som årligen söks och erhålls via Polismyndigheten. Utöver detta finns flera andra tillstånd och anmälningar som berör delar av organisationen beroende på vilken verksamhet som bedrivs och/eller vilka varor som hanteras. Liseberg kommunicerar och har dialog med olika tillstånds- och tillsynsmyndigheter utifrån aktuella frågor och behov.

OM HÅLLBARHETSREDOVISNINGEN

Det här är Lisebergs sjunde hållbarhetsredovisning och den omfattar räkenskapsåret 2023. Redovisningen är upprättad enligt årsredovisningslagen och omfattar den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Hållbarhetsredovisningen avges av Lisebergs styrelse och vd.

Liseberg har tidigare (åren 2017–2021) utvecklat hållbarhetsredovisningen med stöd av Global Reporting Initiatives (GRI) Standarder för hållbarhetsredovisning och också redovisat i enlighet med kriterierna. Med anledning av kommande övergång till ny lagstadgad rapporteringsstandard har Liseberg sedan 2022 inte uttryckligen tillämpat GRI SRS utan istället valt att fokusera på att öka värdet för primära intressenter genom att förstärka vissa delar och samtidigt förkorta och förenkla andra.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER EFTER RÄKENSKAPSÅRETS SLUT

Den 12 februari 2024 utbröt en brand vid byggarbetsplatsen för Liseberg Oceana Vattenvärld, belägen på fastigheten Krokslätt 150:15. Vid tidpunkten för denna hållbarhetsredovisning återstår att utreda orsaken till branden och ansvarsfördelningen. Konsekvenserna av händelsen är ännu inte helt klarlagda.

VÄSENTLIGHETSBEDÖMNING OCH INTRESSENTANALYS

Liseberg har under hösten 2023 genomfört en uppdaterad väsentlighetsbedömning, dels för att kunna svara upp mot ny rapporteringslagstiftning och dels för att vara i linje med verksamhetens förändringar och utveckling.

En central del i lagstiftningen är att hållbarhetsrapporteringen ska baseras på en robust väsentlighetsbedömning ur dubbelt perspektiv, det vill säga som omfattar både Lisebergs konsekvenser för människor och miljö samt hållbarhetsrelaterade finansiella risker och möjligheter för Liseberg. Lisebergs intressentkartläggning och ämnesområdena i EUs nya rapporteringsstandarder har varit viktiga ingångsvärden i arbetet, tillsammans med annat underlag samt deltagarnas kompetens och erfarenhet från verksamheten.

Arbetet med årets väsentlighetsbedömning har koordinerats av Lisebergs hållbarhetschef med externt processtöd och aktiv medverkan av Styrgrupp Hållbarhet inklusive representanter från företagsledningen samt specialister och andra nyckelpersoner från olika delar av verksamheten. Processen har inkluderat flera arbetsmöten där dessa tillsammans identifierat, värderat och prioriterat hållbarhetsfrågorna. Resultatet har därefter validerats med representanter från företagsledningen.

Vid identifiering av potentiellt väsentliga frågor har utgångspunkten varit befintlig väsentlighetsanalys och samlat internt underlag – såsom direktiv, anvisningar, risk- och omvärldsanalyser samt resultat av bransch- och intressentdialoger och ledningens genomgång, i kombination med ingångsvärden från externa ramverk, krav och källor såsom Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling, bransch- och hållbarhetstrender samt hållbarhetsrelaterad lagstiftning.

Inom ramen för arbetet har en uppdatering av intressentanalysen också gjorts, där prioriterade intressentgrupper och fokusfrågor i relationen till dessa definierats närmare. Läs mer om Lisebergs prioriterade intressenter på sidan 7.

Identifiering av potentiellt väsentliga frågor:

Med utgångspunkt i samlat underlag och ämnesområdena i EUs rapporteringsstandarder diskuterades och identifierades förändringar, förflyttningar och nyanseringar för Lisebergs hållbarhetsfrågor. Detta kopplat till
a) verksamhetens faktiska och potentiella konsekvenser för människor och miljö genom värdekedjan, samt
b) finansiella risker och möjligheter för verksamheten till följd av påverkan eller beroenden, för båda perspektiven med tidshorisonten 2030. Tillgången på information och bedömningsunderlag samt eventuella kunskapsgap diskuterades också.

Prioritering och validering av väsentliga frågor:

Utifrån samlade ingångsvärden och resultat av identifieringsarbetet sammanställdes ett preliminärt resultat av väsentliga frågor ur dubbelt perspektiv (påverkan på omvärlden respektive påverkan på Liseberg). Detta utgjorde sedan beslutsunderlag för justering och fastställande vid en prioriterings- och valideringsworkshop. Vid prioriteringen har parametrar såsom sannolikhet, omfattning, skala, och effekt vägts in, dock utan definierade eller kvantifierade tröskelvärden.

Resultat:
Resultatet visar att Lisebergs tidigare identifierade väsentliga hållbarhetsfrågor i hög grad är fortsatt relevanta, men att vissa av dem delvis förändrats samt att ytterligare några frågor tillkommit eller fått ökad betydelse. Hit hör frågor om klimatanpassning av verksamheten, ökad biologisk mångfald, resurseffektivitet och cirkulära materialflöden, tillgänglighet samt innovativa partnerskap.

VÄSENTLIGA HÅLLBARHETSFRÅGOR

Liseberg har en hög ambition och ett aktivt systematiskt arbete för hållbar utveckling. Arbetet med att identifiera och prioritera väsentliga hållbarhetsfrågor sker också kontinuerligt och till stor del genom ordinarie processer för omvärlds- och riskanalyser, intressentdialoger, verksamhetsuppföljning och strategisk planering.

Den uppdaterade väsentlighetsbedömningen resulterade i en nyanserad och förankrad översikt av väsentliga hållbarhetsfrågor. De områden som prioriterats som väsentliga är de där verksamheten har störst faktisk eller potentiell påverkan på människor och miljö, samt där betydande risker eller möjligheter för verksamheten finns. Det sammanfattande resultatet av väsentlighetsbedömningen och Lisebergs uppdaterade väsentliga frågor framgår av illustrationen här bredvid. Dessa frågor kommer ligga till grund för kommande rapportering och framtida hållbarhetsinsatser.

Liseberg är en del av Göteborgs Stad, och eftersom EUs nya lagstiftning träffar koncernen Stadshus AB, har olika representanter från organisationen också deltagit i gemensamma utbildningar och andra förberedande aktiviteter under året. Detta arbete fortsätter även kommande år.

RISKHANTERING OCH INTERNKONTROLL

Liseberg arbetar löpande och systematiskt med riskhantering, bland annat med hjälp av utredningar, riskanalyser och uppföljning inom flera olika områden samt genom internkontroll. Internkontrollen grundar sig på Göteborgs Stads riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll vilket också säkerställer att den finansiella rapporteringen och informationen i verksamheten är tillförlitlig. Syftet med riskhanteringsarbetet är att upptäcka fel, brister och andra risker för att åtgärda och förebygga samt att säkerställa lagefterlevnad.

Liseberg genomför en övergripande riskanalys varje år. Denna analys har delats upp i två delar, en del som avser verksamheten och en del som avser den finansiella rapporteringen. Den första delen utgår bland annat från Lisebergs uppdrag och mål. Den andra delen utgår från poster i koncernens balans- och resultaträkningar. Den samlade riskbilden, åtgärdsplanen och internkontrollplanen har lyfts i företagsledningen och därefter fastställts av styrelsen. Detta arbete sker parallellt med budgetarbetet och uppföljningen av innevarande verksamhetsårs internkontroll. Många av de risker som identifierats under året bedöms kunna hanteras på kort eller lång sikt. Vissa risker är dock utanför vår kontroll, men riskanalyserna bidrar till att vi är förberedda och har ett planerat arbetssätt för att hantera dessa risker.

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

Liseberg stödjer och respekterar internationellt deklarerade mänskliga rättigheter. I praktiken handlar detta om ansvaret för våra medarbetare och gäster men också människor i leverantörskedjan. Viktiga frågor kopplade till mänskliga rättigheter, och som vi arbetar aktivt med, är bland annat säkerhet och trygghet, tillgänglighet, jämlikt bemötande och icke-diskriminering, för såväl medarbetare som gäster. Läs gärna mer i avsnitt ”Säker och trygg miljö” på sidorna 13–15 och ”Arbetsglädje, service och jämlikt bemötande” på sidorna 16–18.
Liseberg arbetar också för att fånga upp risker för mänskliga rättigheter i leverantörskedjan, genom att vi bland annat ställer krav gentemot våra leverantörer. Dessa handlar om anti-korruption, arbetsmiljö och sociala villkor, inklusive föreningsfrihet, arbetstid, löner, tvångs- och straffarbete, barnarbete, diskriminering och trakasserier som tydliggörs i vår uppförandekod. Leverantörsuppföljningar och granskningar genomförs för att säkerställa efterlevnad och för att uppmärksamma risker. Liseberg förväntar sig att leverantörerna agerar på samma sätt mot sina medarbetare och de människor som påverkas av deras verksamhet. Läs gärna mer i avsnitt ”Ansvarsfulla inköp” på sidorna 24–25.

Illustrationen visar Lisebergs viktigaste hållbarhetsfrågor baserat på en uppdaterad väsentlighetsbedömning.

KLIMATUPPLYSNINGAR

Kompletterande information om klimatutsläpp och emissionsfaktorer till avsnittet om Lisebergs klimatarbete på sidan 21.

Flerårsöversikt klimatutsläpp scope 1 och 2

De senaste två årens upplysningar är framtagna i ett beräkningsverktyg med andra emissionsfaktorer än 2019–2021 och har beräknats enligt GHG-protokollet (market-based metodiken).

Direkta utsläpp, ton CO_2e (scope 1)

	2023	2022	2021[1]	2020[1]	2019
Köldmedia[2]	111,4	96,4	–	–	–
Koks	44,7	25,4	–	–	–
Diesel	37,2	37,3	35,4	18,4	44,5
Bensin	4,5	6,1	3,5	2,2	4,2
Fordonsgas	0,1	0,2	0	0	0
Biogas	0,1	0,06	0,06	0,04	0,07
HVO100[3]	0	–	–	–	–
Eldningsolja	–	–	–	–	49,2
Totalt	198	165	39	21	98

Indirekta utsläpp, ton CO_2e (scope 2)

	2023	2022	2021[1]	2020[1]	2019
Fjärrvärme[4]	23,2	272	326	259	362
El	9,1	8,3	5,8	3,3	6,2
Fjärrkyla	0	0	0	0	0
Totalt	32	280	332	262	368

[1] Konsekvenser av pandemin kan innebära att vissa uppgifter är avvikande eller saknas helt.
[2] Upplysningen är uppskattad (genomsnitt påfyllnad, åren 2020–2022).
[3] Följs upp för första gången 2023.
[4] Från och med maj 2023 är all fjärrvärme som köps in märkt Bra Miljöval.

Emissionsfaktorer scope 1 och 2

Följande emissionsfaktorer har använts för beräkning av klimatutsläpp scope 1 och 2.

Källa till utsläpp	Källa till emissionsfaktor
Bensin	2022–2023: Energimyndigheten 2022, Drivkraft Sverige 2023 2019–2021: WTW Energimyndigheten drivmedelslagen (2019) och TTW Naturvårdsverket emissionsfaktorer och värmevärden (2020)
Biogas	2022–2023: BEIS 2022 och 2023 2019–2021: Energiföretagen (2019)
Diesel	2022–2023: Energimyndigheten 2022, Drivkraft Sverige 2023 2019–2021: WTW Energimyndigheten drivmedelslagen (2019) och TTW Naturvårdsverket emissionsfaktorer och värmevärden (2020)
El	2022–2023: Härledd från UN 2022 och IPCC 2006 2019–2021: Vattenfall EPD (2020)
Eldningsolja	2019: Energiföretagen (2019)
Fjärrkyla	2019–2023 :Göteborg Energi
Fjärrvärme	2019–2023: Göteborg Energi
Fordonsgas	2022–2023: Energimyndigheten 2022, Drivkraft Sverige 2023 2019–2021: Svenska Miljöinstitutet (2018)
HVO100	2023: Energimyndigheten 2022, Drivkraft Sverige 2023
Koks	2022–2023: BEIS 2022 och 2023
Köldmedia	2022–2023: BEIS 2022 och 2023

Emissionsfaktorer scope 3

För att beräkna klimatpåverkan i scope 3 har emissionsfaktorer från RISE Klimatdatabas 2023 använts för mat och dryck inklusive chokladvinster och andra livsmedel. För mjukdjur och souvenirer har emissionsfaktor från genomförd LCA mjukdjur (Sweco, 2021) använts. För övriga scope 3-utsläpp har emissionsfaktorer tillhandahållna genom OurImpact (Lisebergs klimatberäkningsverktyg) använts.

MER INFORMATION

Lisebergs årsredovisning
liseberg.se/om-liseberg/var-verksamhet/arsredovisningar/

Lisebergs webbplats
liseberg.se

LISEBERG AB
Box 5053
402 22 Göteborg

Tel: 031-400 100
E-post: kontakt@liseberg.se
Webbplats: liseberg.se
Org.nr: 556023-6811

Text, foto och produktion:
Liseberg och Welcom

En del av Göteborgs Stad

Göteborgs Stad